

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ, МОЛОДІ ТА СПОРТУ УКРАЇНИ
НАЦІОНАЛЬНИЙ УНІВЕРСИТЕТ “ЮРИДИЧНА
АКАДЕМІЯ УКРАЇНИ імені ЯРОСЛАВА МУДРОГО”

**ТЕМАТИКА КУРСОВИХ РОБІТ
З ОРГАНІЗАЦІЇ СУДОВИХ
ТА ПРАВООХОРОННИХ ОРГАНІВ
І МЕТОДИЧНІ ПОРАДИ
ДО ЇХ ВИКОНАННЯ**

Харків
2012

**МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ, МОЛОДІ ТА СПОРТУ УКРАЇНИ
НАЦІОНАЛЬНИЙ УНІВЕРСИТЕТ “ЮРИДИЧНА
АКАДЕМІЯ УКРАЇНИ імені ЯРОСЛАВА МУДРОГО”**

**ТЕМАТИКА КУРСОВИХ РОБІТ
З ОРГАНІЗАЦІЇ СУДОВИХ
ТА ПРАВООХОРОННИХ ОРГАНІВ
І МЕТОДИЧНІ ПОРАДИ
ДО ЇХ ВИКОНАННЯ**

**галузь знань 0304 “Право”,
освітньо-кваліфікаційний рівень “Бакалавр”,
напрямок підготовки 6.030401 “Правознавство”**

для студентів I курсу денних факультетів

**Харків
2012**

Тематика курсових робіт з організації судових та правоохоронних органів і методичні поради до їх виконання (галузь знань 0304 “Право”, освітньо-кваліфікаційний рівень “Бакалавр”, напрям підготовки 6.030401 “Правознавство”) для студентів I курсу денних факультетів / уклад.: І. Є. Марочкін, Л. М. Москвич, А. В. Лапкін. – Х.: Нац. ун-т “Юрид. акад. України ім. Ярослава Мудрого”, 2012. – 56 с.

У к л а д а ч і : І. Є. Марочкін,
Л. М. Москвич,
А. В. Лапкін

*Рекомендовано до видання редакційно-видавничою радою
університету (протокол № 4 від 26.06.2012 р.)*

ЗАГАЛЬНІ ПОЛОЖЕННЯ

Курсова робота з навчальної дисципліни “Організація судових та правоохоронних органів” – одна з форм навчання студентів, що сприяє засвоєнню знань, закріпленню вивченого матеріалу, набуттю навичок самостійної роботи з законодавством і літературними джерелами, а також розвитку теоретичного та професійного мислення.

Для виконання курсової роботи слід ретельно вивчити норми чинного законодавства і теоретичні джерела, рекомендовані до конкретної теми. На першій сторінці необхідно викласти план роботи, який має відповідати рекомендованому, але за бажанням автора може бути розширений чи доповнений.

Далі потрібно стисло викласти вступ до роботи, в якому пояснити актуальність обраної теми. Зміст роботи має відповідати зазначеному плану, кожне питання слід починати розкривати з нового аркушу із зазначенням назви цього питання. Важливо проаналізувати і дати узагальнення висвітлених теоретичних положень, порівняти погляди різних вчених щодо цих положень, проаналізувати світову практику та міжнародні документи і обґрунтувати свою оцінку досліджуваного питання.

Отже, необхідно дати повні відповіді на запитання, проаналізувати відповідне законодавство, чітко сформулювати основні висновки та висловити свою позицію. При наведенні в роботі цитат, прикладів, фактів, статистичних даних та інших матеріалів доцільно посилатися на джерела інформації. Про це робиться запис внизу сторінки.

Насамкінець наводяться основні висновки щодо дослідженої теми. Звершувати роботу рекомендується списком використаної літератури.

Текст має бути написаний акуратно, грамотно, власноруч на аркушах паперу (розмір А 4), які необхідно пронумерувати. Не допускаються закреслення слів, речень, нестандартні скорочення. Робота подається підписаною із зазначенням на першому аркуші теми дослідження, персональних даних виконавця (ПІБ, курс, група, факультет) у підшитому вигляді.

І. СУДОВА ВЛАДА

Т е м а 1. Природа судової влади

П л а н

1. Судова влада в теорії розділу влади
2. Характерні властивості судової влади
3. Принципи судової влади

С п и с о к н о р м а т и в н и х а к т і в т а л і т е р а т у р и

Конституція України від 28.06.1996 р. // Відом. Верхов. Ради України. – 1996. – № 30. – Ст. 141.

Абросимова Е. Б. Судебная власть в Российской Федерации: система и принципы / Е. Б. Абросимова. – М.: Ин-т права и публ. политики, 2002. – 160 с.

Воскобитова Л. А. Сущностные характеристики судебной власти / Л. А. Воскобитова. – Ставрополь: Ставропольсервис-школа, 2003. – 160 с.

Правознавство: навч. посіб. / С. В. Дорожжина, О. О. Одінова, В. О. Кондратьєва та ін.; за ред. С. В. Дорожжиної. – К.: Знання, 2006. – 350 с.

Прилуцький С. В. Вступ до теорії судової влади: суспільство, правосуддя, держава: моногр. / С. В. Прилуцький. – К.: Фенікс, 2011. – 317 с.

Суд, правоохоронні та правозахисні органи України: підручник / О. С. Захарова, В. С. Ковальський та ін.; відп. ред. В. Малеренко. – 3-тє вид. переробл. і доповн. – К.: Юрніком Інтер, 2007. – 352 с.

Конституція України: наук.-практ. коментар / В. Б. Аверьянов, О. В. Батанов, Ю. В. Баулін та ін.; ред. кол. В. Я. Тацій, Ю. П. Битяк, Ю. М. Грошевий та ін. – Х.: Право; К.: Концерн “Вид. Дім” ін Юре, 2007. – 808 с.

Колоколов Н. А. О праве, суде и правосудии: избранное / Н. А. Колоколов. – М.: ЮНИТИ-ДАНА: Закон и право, 2006. – 686 с.

Колоколов Н. А. Судебная власть: о сущем феномена в логосе / Н. А. Колоколов. – М.: Юристь, 2005. – 560 с.

Лопатина С. Н. Совершенствование государственной судебной власти в Российской Федерации / С. Н. Лопатина, Ю. А. Рябцов // Правоведение. – 2001. – № 5. – С. 108-119.

Марочкин И. Е. Судебная власть как социальная ценность / И. Е. Марочкин // Конституція України – основа модернізації держави та суспільства: матеріали наук. конф. (м. Харків, 21-22 черв. 2001 р.) – Х., 2001. – С. 336-337.

Організація судових та правоохоронних органів: підруч. / за ред. І. Є. Марочкина, Н. В. Сібільової. – Х.: Одісей, 2011. – 272 с.

Організація судової влади в Україні / за наук. ред. А. О. Селіванова. – К.: Юрінком Інтер, 2006. – 202 с.

Стефанюк В. Судова влада як основна юридична гарантія захисту прав і свобод людини і громадянина в Україні // Юрид. вісн. України. – 2000. – № 47. – С. 1-4.

Судебная власть / под ред. И. Л. Петрухина. – М.: ООО “ТК Велби”, 2003. – 720 с.

Теорія держави і права: навч. посіб. / В. Н. Субботін, О. В. Філонов, Л. М. Князькова, І. Я. Тодоров. – К.: Знання, 2005. – 327 с.

Марочкин И. Е. Природа судебной власти // Акт. пробл. государства и права. – О.: Одес. юрид. акад., 1996. – С. 16-25.

Мельник М. І. Правоохоронні органи та правоохоронна діяльність: навч. посіб. / М. І. Мельник, М. І. Хавронюк. – К.: Атіка, 2002. – 576.

Лебедев В. М. Судебная власть в современной России: проблемы становления и развития / В. М. Лебедев. – СПб.: Лань, 2001. – 384 с.

Ржевский В. Судебная власть в конституционной системе разделения властей / В. Ржевский, Н. Чепурнова // Рос. юстиция. – 1997. – № 7. – С. 3, 4.

Шмавонян Г. А. Конституционное правосудие в системе разделения властей / Г. А. Шмавонян. – М.: МАКС Пресс, 2001. – 172 с.

Тема 2. Функції судової влади

П л а н

1. Функції судової влади: поняття та генеза розвитку наукової думки щодо системи функцій судової влади
2. Функції з розв'язання правового конфлікту: система та зміст
3. Функції з встановлення юридичного факту: система та зміст
4. Функції з судового контролю: адміністративна та конституційна юрисдикція

С п и с о к н о р м а т и в н и х а к т і в т а л і т е р а т у р и

Конституція України від 28.06.1996 р. // Відом. Верхов. Ради України. – 1996. – № 30. – Ст. 141.

Абросимова Е. Б. Судебная власть в Российской Федерации: система и принципы / Е. Б. Абросимова. – М.: Ин-т права и публ. политики, 2002. – 160 с.

Воскобитова Л. А. Сущностные характеристики судебной власти / Л. А. Воскобитова. – Ставрополь: Ставропольсервис-школа, 2003. – 160 с.

Бараннік Р. В. Судові, правоохоронні та правозахисні органи України: навч. посіб. / Р. В. Бараннік. – К.: Дакор, КНТ, 2008. – 348 с.

Гель А. П. Судові та правоохоронні органи України: навч. посіб. / А. П. Гель, Г. С. Семаков, С. П. Кондракова. – К.: МАУП, 2004. – 272 с.

Колоколов Н. А. О праве, суде и правосудии: избранное / Н. А. Колоколов. – М.: ЮНИТИ-ДАНА: Закон и право, 2006. – 686 с.

Колоколов Н. А. Судебная власть: о сущем феномена в логосе / Н. А. Колоколов. – М.: Юристъ, 2005. – 560 с.

Лазарева В. А. Судебная власть и ее реализация в уголовном процессе / В. А. Лазарева. – Самара: Самар. ун-т, 1999. – 136 с.

Лоцихін О. М. Проблема теорії функцій держави у радянській юридичній науці / О. М. Лоцихін // Правова держава: щоріч. наук. пр. – К., 2007. – Вип. 18. – С. 130-139.

Мельник М. І. Правоохоронні органи та правоохоронна діяльність: навч. посіб. / М. І. Мельник, М. І. Хавронюк. – К.: Атіка, 2002.

Михайлов А. М. Судебная власть в правовой системе Англии / А. М. Михайлов. – М.: Юрлитинформ, 2009. – 344 с.

Організація судових та правоохоронних органів: підруч. / за ред. І. Є. Марочкіна, Н. В. Сібільової. – Х.: Одісей, 2011. – 272 с.

Прилуцький С. В. Вступ до теорії судової влади: суспільство, правосуддя, держава: моногр. / С. В. Прилуцький. – К.: Фенікс, 2011. – 317 с.

Ржевский В.А. Судебная власть в Российской Федерации: конституционные основы организации и деятельности / В. А. Ржевский, Н. М. Чепурнова. – М.: Юристъ, 1998. – 216 с.

Савицкий В. М. Организация судебной власти в Российской Федерации / В. М. Савицкий. – М.: БЕК, 1996. – 320 с.

Самостоятельность и независимость судебной власти в Российской Федерации / под ред. В. В. Ершова. – М.: Юристъ, 2006. – 493 с.

Судебная власть / под ред. И. Л. Петрухина. – М.: ООО “ТК Велби”, 2003. – 720 с.

Тимченко С. М. Судові та правоохоронні органи України: навч. посіб. – К.: “Центр навч. л-ри”, 2004. – 304 с.

Чернишова Н. В. Судова влада в Україні: навч. посіб. / Н. В. Чернишова. – К.: Центр учб. л-ри, 2011. – 104 с.

Шмавонян Г. А. Конституционное правосудие в системе разделения властей / Г. А. Шмавонян. – М.: МАКС Пресс, 2001. – 172 с.

Эбзеев Б. С. Конституция. Правовое государство. Конституционный суд: учеб. пособие для вузов / Б. С. Эбзеев. – М.: Закон и право, ЮНИТИ, 1997. – 349 с.

II. СУДОВА СИСТЕМА

Тема 1. Судова система України

П л а н

1. Історичні етапи становлення судової системи України
2. Ознаки сучасної судової системи України
3. Принципи побудови судової системи України

С п и с о к н о р м а т и в н и х а к т і в т а л і т е р а т у р и

Конституція України від 28.06.1996 р. // Відом. Верхов. Ради України. – 1996. – № 30. – Ст. 141.

Про судоустрій і статус суддів: Закон України від 7 лип. 2010 р. № 2453-VI // Голос України. – 2010. – 3 серп. – № 142.

Концепція вдосконалення судівництва для утвердження справедливого суду в Україні відповідно до європейських стандартів: схвал. Указом Президента України від 10.05.2006 р. № 361/2006 // Офіц. вісн. України. – 2006. – № 19. – Ст. 1376.

Концепція судово-правової реформи в Україні: схвал. постановою Верхов. Ради України від 28.04.1992 р. № 2296-XII // Відом. Верхов. Ради України. – 1992. – № 30. – Ст. 426.

Основні принципи незалежності судових органів, схвалені Генеральною Асамблеєю ООН 13 груд. 1985 р. / Права людини і професійні стандарти для юристів в документах міжнародних організацій / упоряд. Т. Яблонська. – К.: Сфера, 1999. – С. 28-31.

Ефективні процедури здійснення Основних принципів щодо незалежності судових органів, прийняті ЕКОСОС в 1990 р. / Права человека и судопроизводство. Сб. междунар. док. – Вена, 1996. – С. 154-156.

Верещагин А. Н. Судебное правотворчество в России. Сравнительно-правовые аспекты / А. Н. Верещагин. – М.: Международный. отношения, 2004. – 344 с.

Кивалов С. В. Судебная реформа в Украине: разочарования и надежды / С. В. Кивалов. – О.: Астропринт, 2010. – 311 с.

Коліушко І. Пріоритети судової реформи на сучасному етапі / І. Коліушко, Р. Куйбіда // Право України. – 2010. – № 5. – С. 56.

Куйбіда Р. О. Спеціалізація, територіальність та інстанційність в організації системи судів України / Р.О. Куйбіда // Бюл. М-ва юстиції України. – 2005. – № 9. – С. 82-91.

Колоколов Н. А. Теория судебных систем: особенности конституционного регулирования, судебного строительства и организации судебной деятельности в федеративном государстве / Н. А. Колоколов, С. Г. Павликов. – М.: Юрлитинформ, 2007. – 312 с.

Кузьменко О. Про необхідність реформування судової системи України / О. Кузьменко // Кримінілістика. – 2009. – № 3 – С. 145-147.

Луць Л. А. Європейські міждержавні правові системи та проблеми інтеграції з ними правової системи України (теоретичні аспекти): моногр. / Л. А. Луць. – К.: Ін-т держави і права ім. В. М. Корецького НАН України, 2003. – 304 с.

Москвич Л. М. Ефективність судової системи: концептуальний аналіз: моногр. / Л. М. Москвич. – Х.: ФІНН, 2011. – 384 с.

Назаров І. В. Принципи побудови судової системи: моногр. / І. В. Назаров. – Х.: ФІНН, 2009. – 144 с.

Назаров І. В. Судові системи країн Європейського Союзу та України: генезис та порівняння: моногр. / І. В. Назаров. – Х.: ФІНН, 2011. – 432 с.

Судебная власть / под ред. И. Л. Петрухина. – М.: ООО “ТК Велби”, 2003. – 720 с.

Судова реформа в Україні: проблеми і перспективи: матеріали наук.-практ. конф., м. Харків, 18-19 квіт. 2002 р. / гол. ред. В. В. Сташис. – К.; Х.; Юрінком Інтер, 2002. – 288 с.

Савицкий В. М. Организация судебной власти в Российской Федерации / В. М. Савицкий. – М.: БЕК, 1996. – 320 с.

Самостоятельность и независимость судебной власти в Российской Федерации / под ред. В. В. Ершова. – М.: Юристь, 2006. – 493 с.

Шишкін В. І. Судові системи країн світу: навч. посіб.: у 3-х кн. – К.: Юрінком Інтер, 2001. – Кн. 2. – 336 с.

Т е м а 2. Структура судової системи України

П л а н

1. Поняття загальної та конституційної юрисдикції.
2. Місцеві суди: види та компетенція.
3. Апеляційні суди: види та компетенція.
4. Вищі спеціалізовані суди: види та компетенція.
5. Верховний Суд України – найвищий орган в системі судів загальної юрисдикції.
6. Конституційний Суд України – єдиний орган конституційної юрисдикції.

С п и с о к н о р м а т и в н и х а к т і в т а л і т е р а т у р и

Конституція України від 28.06.1996 р. // Відом. Верхов. Ради України. – 1996. – № 30. – Ст. 141.

Про судоустрій і статус суддів: Закон України від 7 лип. 2010 р. № 2453-VI // Голос України. – 2010. – 3 серп. – №142.

Концепція вдосконалення судівництва для утвердження справедливого суду в Україні відповідно до європейських стандартів: схвал. Указом Президента України від 10.05.2006 р. № 361/2006 // Офіц. вісн. України. – 2006. – № 19. – Ст. 1376.

Концепція судово-правової реформи в Україні: схвал. постановою Верхов. Ради України від 28.04.1992 р. № 2296-XII // Відом. Верхов. Ради України. – 1992. – № 30. – Ст. 426.

Витрук Н. В. Конституционное правосудие. Судебное конституционное право и процесс: учеб. пособие для вузов / Н. В. Витрук. – М.: Закон и право, ЮНИТИ, 1998. – 383 с.

Кивалов С. В. Судебная реформа в Украине: разочарования и надежды / С. В. Кивалов. – О.: Астропринт, 2010. – 311 с.

Козлов А. Ф. Суд первой инстанции как субъект советского процессуального права / А. Ф. Козлов. – Томск: Изд-во Томск. ун-та, 1983. – 165 с.

Кряжков В. А. Конституционная юстиция в Российской Федерации: учеб. пособие / В. А. Кряжков, В. В. Лазарев. – М.: БЕК, 1998. – 462 с.

Куйбіда Р. О. Спеціалізація, територіальність та інстанційність в організації системи судів України / Р. О. Куйбіда // Бюл. М-ва юстиції України. – 2005. – № 9. – С. 82-91.

Москвич Л.М. Ефективність судової системи: концептуальний аналіз: моногр. / Л. М. Москвич. – Х.: ФІНН, 2011. – 384 с.

Назаров І. В. Судові системи країн Європейського Союзу та України: генезис та порівняння: моногр. / І. В. Назаров. – Х.: ФІНН, 2011. – 432 с.

Судова реформа в Україні: проблеми і перспективи: матеріали наук.-практ. конф. (м. Харків, 18-19 квіт. 2002 р.) / гол. ред. В. В. Сташис. – К.; Х.: Юрінком Інтер, 2002. – 288 с.

Яземський І. М. Судова система України / І. М. Яземський. – Х., 2001.

Маляренко В. Суд, правоохоронні та правозахисні органи України / В. Маляренко. – К.: Юрінком Інтер. – 2004. – С. 69-146.

Оніщук М. Судово-правова реформа: чи буде дано відповіді на виклики часу / М. Оніщук. – Право України. – № 5. – 2003.

Організація судових та правоохоронних органів: підруч. / за ред. І. Є. Марочкіна, Н. В. Сібільової. – Х.: Одісей, 2011. – 272 с.

Суд, правоохоронні та правозахисні органи України: навч. посіб. / В. С. Ковальський, В. Т. Білоус, С. Е. Демський та ін. – К.: Юрінком Інтер, 2002.

Стефанюк В. Судова система України та судова реформа / В. Стефанюк. – К.: Юрінком Інтер, 2003.

Эбзеев Б. С. Конституция. Правовое государство. Конституционный суд: учеб. пособие для вузов / Б. С. Эбзеев. – М.: Закон и право, ЮНИТИ, 1997. – 349 с.

III. ПРАВОВИЙ СТАТУС НОСІЇВ СУДОВОЇ ВЛАДИ

Тема 1. Правовий статус професійного судді

П л а н

1. Поняття правового статусу судді
2. Вимоги до кандидатів на посади суддів
3. Порядок формування суддівського корпусу в Україні
4. Підстави та порядок звільнення з посади судді

С п и с о к н о р м а т и в н и х а к т і в т а л і т е р а т у р и

Конституція України від 28.06.1996 р. // Відом. Верхов. Ради України. – 1996. – № 30. – Ст. 141.

Про судоустрій і статус суддів: Закон України від 7 лип. 2010 р. № 2453-VI // Голос України. – 2010. – 3 серп. – № 142.

Концепція вдосконалення судівництва для утвердження справедливого суду в Україні відповідно до європейських стандартів: схвал. Указом Президента України від 10.05.2006 р. № 361/2006 // Офіц. вісн. України. – 2006. – № 19. – Ст. 1376.

Про Вищу раду юстиції: Закон України від 15 січня 1998 р. № 22/98 // Відом. Верхов. Ради України. – 1998. – № 25. – Ст. 146.

Положення про порядок розгляду питань та підготовки матеріалів щодо проведення добору кандидатів на посаду судді вперше згідно з положеннями Закону України “Про внесення змін до Закону України “Про судоустрій і статус суддів” щодо спеціальної підготовки кандидатів на посаду судді: затверджено Рішенням Вищ. кваліфікац. комісії суддів України 16.03.2011 [Електрон. ресурс]. – Режим доступу: <http://document.ua/polozhennja-pro-porjadok-rozgljadu-pitan-ta-pidgotovki-mater-doc54718.html>

Бойко В. Ф. Суддя як центральна фігура в судовій реформі / В. Ф. Бойко // Вісн. Верхов. Суду України. – 2002. – № 4. – С. 2-5.

Димитров Ю. Суддя – носій судової влади / Ю. Димитров // Право України. – 1995. – № 1. – С. 12-16.

Каламкарян Р. А. Российско-американский семинар для представителей судов и представителей квалификационных коллегий судей субъектов Российской Федерации “Подбор судей, судейская этика и дисциплина” / Р. А. Каламкарян // Государство и право. – 1999. – № 6. – С. 97-119.

Клеандров М. Нужен федеральный закон о проверке кандидатов в судьи / М. Клеандров // Рос. юстиция. – 2000. – № 11. – С. 51-53.

Кузнецова Н. В. А судьи кто? / Н. В. Кузнецова // Государство и право. – 1994. – № 8-9. – С. 128-135.

Марков О. Нравственные начала судейской профессии (опыт и размышления) / О. Марков // Рос. юстиция. – 2001. – № 11. – С. 43-45.

Москвич Л. М. Статус суддів: теоретичний та порівняльно-правовий аналіз: моногр. / Л. М. Москвич. – Білозерка: [Б.в.], 2004. – 223 с.

Москвич Л. М. Статус судді: питання теорії та практики: моногр. / Л. М. Москвич, С. В. Подкопаяев, С. В. Прилуцький. – Х.: ВД “ІНЖЕК”, 2004. – 360 с.

Огляд правил відбору тестів для кандидатів на посади суддів [Електрон. ресурс]. – Режим доступу: http://www.fair.org.ua/content/library_doc/FAIR_Review_of_Judicia_Testing_Regulation_UKR.pdf

Радутная Н. В. Народный судья: профессиональное мастерство и подготовка / Н. В. Радутная. – М.: Юрид. лит., 1977. – 144 с.

Савенко М. Статус судді Конституційного Суду України / М. Савенко // Вісн. Конституц. Суду України. – 1998. – № 2. – С. 54-61.

Клеандров М. И. Статус судьи: учеб. пособие / М. И. Клеандров. – Новосибирск: Наука. Сиб. изд. фирма “РАН”, 2000. – 444 с.

Судебная власть / под ред. И. Л. Петрухина. – М.: ООО “ТК Велби”, 2003. – 720 с.

Т е м а 2. Відповідальність суддів

П л а н

1. Природа та види відповідальності суддів.
2. Вимоги щодо несумісності посади судді.
3. Дисциплінарна відповідальність суддів: підстави, процедура та правові наслідки.
4. Інші види відповідальності суддів.

С п и с о к н о р м а т и в н и х а к т і в т а л і т е р а т у р и

Конституція України від 28.06.1996 р. // Відом. Верхов. Ради України. – 1996. – № 30. – Ст. 141.

Про судоустрій і статус суддів: Закон України від 7 лип. 2010 р. № 2453-VI // Голос України. – 2010. – 3 серп. – № 142.

Про Вищу раду юстиції: Закон України від 15 січ. 1998 р. № 22/98 // Відом. Верхов. Ради України. – 1998. – № 25. – Ст. 146.

Концепція вдосконалення судівництва для утвердження справедливого суду в Україні відповідно до європейських стандартів: схвал. Указом Президента України від 10.05.2006 р. № 361/2006 // Офіц. вісн. України. – 2006. – № 19. – Ст. 1376.

Антонова Л. И. Государственная дисциплина и ответственность / Л. И. Антонова, Б. И. Кожохин. – Л.: Изд-во Ленингр. ун-та, 1990. – 152 с.

Аналіз документів, які регулюють здійснення дисциплінарного провадження щодо суддів [Електрон. ресурс]. – Режим доступу: http://www.fair.org.ua/content/library_doc/FAIR_Report_on_Judicial_Discipline_Procedures_UKR1.pdf

Євдокимов В. Запобігання корупції серед суддів: правова проблема / В. Євдокимов // Право України. – 1999. – № 5. – С. 54-57.

Виноградова Л. Є. Юридична відповідальність суддів загальних судів України: дис... канд. юрид. наук. / Л. Є. Виноградова. – Одес. нац. юрид. акад. – О., 2004.

Дряхлов С. К. Привлечение судей к дисциплинарной ответственности по новому российскому законодательству / С. К. Дряхлов, К. Б. Калиновский // Рос. правосудие. – 2010. – № 2. – С. 32-38.

Каламкарян Р. А. Российско-американский семинар для представителей судов и представителей квалификационных коллегий судей субъектов Российской Федерации “Подбор судей, судейская этика и дисциплина” / Р. А. Каламкарян // Государство и право. – 1999. – № 6. – С. 97-119.

Москвич Л. М. Статус судді: питання теорії та практики: моногр. / Л. М. Москвич, С. В. Подкопаев, С. В. Прилуцкий. – Х.: ВД “ІНЖЕК”, 2004. – 360 с.

Подкопаев С. В. Дисциплінарна відповідальність суддів: сутність, механізм реалізації / С. В. Подкопаев. – Х.: ВД ІНЖЕК, 2003. – 192 с.

Радутная Н. В. Народный судья: профессиональное мастерство и подготовка / Н. В. Радутная. – М.: Юрид. л-ра., 1977. – 144 с.

Рыбалка К. К вопросу о понятии иммунитета и indemnитета судей / К. Рыбалка // Юрид. практика. – 2002. – № 24. – 12 июня. – С. 7.

Клеандров М. И. Статус судьи: правовой и смежные компоненты / М. И. Клеандров. – М.: НОРМА, 2008. – 448 с.

Судебная власть / под ред. И. Л. Петрухина. – М.: ООО “ТК Велби”, 2003. – 720 с.

Т е м а 3. Правовий статус непрофесійних суддів

П л а н

1. Види непрофесійних суддів в судочинстві
2. Присяжні: вимоги, порядок залучення, компетенція
3. Народні засідателі: вимоги, порядок залучення, компетенція

Список нормативних актів та літератури

Конституція України від 28.06.1996 р. // Відом. Верхов. Ради України. – 1996. – № 30. – Ст. 141.

Про судоустрій і статус суддів: Закон України від 7 лип. 2010 р. № 2453-VI // Голос України. – 2010. – 3 серп. – № 142.

Концепція вдосконалення судівництва для утвердження справедливого суду в Україні відповідно до європейських стандартів: схвал. Указом Президента України від 10.05.2006 р. № 361/2006 // Офіц. вісн. України. – 2006. – № 19. – Ст. 1376.

Про народних засідателів федеральних судів загальної юрисдикції в РФ: Закон Російської Федерації від 2 січня 2000 р. // СЗ РФ. – 2000. – № 2. – Ст. 158.

Апарова Т. В. Суды и судебный процесс Великобритании. Англия, Уэльс, Шотландия / Т. В. Апарова. – М.: Триада, 1996. – 156 с.

Арчер П. Английская судебная система / П. Арчер. – М.: Изд-во иностр. л-ры, 1959. – 266 с.

Бернэм У. Суд присяжных заседателей / У. Бернэм. – М.: Изд-во Моск. независим. ин-та междунар. права, 1998. – 128 с.

Білоусенко В. Г. Суд присяжних: яким йому бути? / В. Г. Білоусенко, П. П. Пилипчук // Суд присяжних у кримінальному процесі. – К.: Верхов. Суд України, 1999. – С 120-125.

Боботов С. В. Суд присяжных. История и современность / С. В. Боботов, Н. Ф. Чистяков. – М.: Рос. прав. акад. МЮ РФ, 1992. – 104 с.

Михайлов П. Л. Суд присяжных во Франции: становление, развитие и трансформация / П. Л. Михайлов. – СПб.: Юрид. центр Пресс, 2004. – 428 с.

Москвич Л. М. Правовий статус носіїв судової влади в Україні (професійні судді, народні засідателі, суд присяжних) / Л. М. Москвич, С. О. Іваницький, І. О. Русанова; за заг. ред. І. Є. Марочкіна: моногр. – Х.: Фінн, 2009. – 488 с.

Іваницький С. А. О модели отечественного суда присяжных / С. А. Іваницький // Вісн. ЛАВС МВС ім. 10-річчя незалежності України. – 2002. – № 2. – С. 135-144.

Іваницький С. О. Окремі аспекти реформування інституту народних засідателів / С. О. Іваницький // Вісн. ЛАВС МВС ім. 10-річчя незалежності України. – 2004. – № 1. – С. 101-119.

Іваницький С. О. Формування складу народних засідателів у судовій системі України: моногр. / С. О. Іваницький. – Луганськ: РВВ ЛДУВС, 2007. – 224 с.

Русанова І. О. Суд присяжних в Україні: проблеми становлення та розвитку: моногр. / І. О. Русанова. – Х.: ВД “ІНЖЕК”, 2005. – 184 с.

Судебная власть / под ред. И. Л. Петрухина. – М.: ООО “ТК Велби”, 2003. – 720 с.

Бочкарев Г. Заседатели – не заседатели? / Г. Бочкарев // Наше время. – 2003. – № 249. – С. 2.

Бринцев В. Активізація роботи народних засідателів у відправленні правосуддя в умовах демократизації і гласності / В. Бринцев // Радян. право. – 1988. – № 8. – С. 51-54.

Бринцев В. Д. Сочетание единоличной и коллегиальной форм правосудия в уголовном процессе / В. Д. Бринцев // Мозаика “великой” судебно-правовой реформы Украины (видение судьи, или взгляд изнутри). – Х.: Ксилон, 2001. – С. 83-88.

Бринцев В. Д. Народный заседатель – Судья! / В. Д. Бринцев // Сб. норматив. актов и метод. материалов. – Х.: Ксилон, 2001. – 220 с.

Ветрова Г. Н. Участие народных представителей в правосудии по уголовным делам / Г. Н. Ветрова // Вестн. МГУ. Сер. 11. – Право. – 2001. – № 3. – С. 57-75.

Воскресенский В. Участие прокурора в формировании коллегии присяжных заседателей // Законность. – 1994. – № 3. – С. 18-20.

Голубева Л. М. Участие общественности в осуществлении правосудия / Л. М. Голубева. – Фрунзе: Илим, 1968. – 130 с.

Гравина А. Институт народных заседателей и повышение эффективности правосудия // Сов. юстиция. – 1987. – № 17. – С. 5-7.

Гуценко К. Ф. Основы уголовного процесса США / К. Ф. Гуценко. – М.: БЕК, 1994. – 200 с.

Деменева А. Прозаседавшися / А. Деменева // Бизнес-адвокат. – 2003. – № 15. – С. 12.

Захожий А. А. Теоретические модели суда присяжных (на Западе и в России) / А. А. Захожий, А. В. Пошивайлова. – Владивосток: Изд-во Дальневост. гос. ун-та, 2000. – 78 с.

Капралова О. Народный заседатель несменяем / О. Капралова // Юрид. газета. – 2004. – № 8. – С. 14.

Карнозова Л. М. Возрожденный суд присяжных. Замысел и проблемы становления / Л. М. Карнозова. – М.: NOTA BENE, 2000. – 368 с.

IV. ОРГАНИ, ЩО ЗДІЙСНЮЮТЬ ОРГАНІЗАЦІЙНЕ ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ СУДОВОЇ ВЛАДИ

Т е м а 1. Вища рада юстиції України

П л а н

1. Правовий статус Вищої ради юстиції України.
2. Структура Вищої ради юстиції України.
3. Компетенція Вищої ради юстиції України.

С п и с о к н о р м а т и в н и х а к т і в т а л і т е р а т у р и

Конституція України від 28.06.1996 р. // Відом. Верхов. Ради України. – 1996. – № 30. – Ст. 141.

Про Вищу раду юстиції: Закон України від 15 січ. 1998 р. № 22/98 // Відом. Верхов. Ради України. – 1998. – № 25. – Ст. 146.

Концепція вдосконалення судівництва для утвердження справедливого суду в Україні відповідно до європейських стандартів: схвал. Указом Президента України від 10.05.2006 р. № 361/2006 // Офіц. вісн. України. – 2006. – № 19. – Ст. 1376.

Долежан В. В. Проблеми зміцнення правового статусу Вищої ради юстиції / В. В. Долежан, С. Ф. Василюк // Пробл.

законності: респ. міжвід. наук. зб. / відп. ред. В. Я. Тацій. – Х.: Нац. юрид. акад. України, 2003. – Вип. 62. – С. 134-143.

Забара Ю. Высший совет юстиции – самый демократичный конституционный орган / Ю. Забара // Криминал-ИНФО плюс. – 2001. – № 7. – С. 2.

Кармазін Ю. М. Атестаційно-дисциплінарна практика в судах України / Ю. М. Кармазін // Вісн. Верхов. Суду України. – 1999. – № 5 (15). – С. 42-47.

Ківалов С. В. Об'єднати зусилля в ім'я якісного проведення судової реформи / С. В. Ківалов // Право України. – № 3. – 2003. – С. 26-30.

Про Вищу раду юстиції: Закон України від 15.01.1998 р., № 22/98-ВР // Відом. Верхов. Ради України. – 1998. – № 25. – Ст. 146.

Шишкін В. І. Конституційні напрями розвитку структури системи правосуддя України / В. І. Шишкін // Вісн. Акад. прав. наук. – 1996. – № 7. – С. 78-87.

Голосніченко І. П. Вища рада юстиції в реформуванні судової системи / І. П. Голосніченко // Юрид. вісн. України. – 2002. – № 51 – С. 6.

Грицаєнко Л. Деякі аспекти судово-правової реформи в Україні: реальність та перспективи / Л. Грицаєнко // Право України – 2004. – № 5 – С. 32-37.

Ларін М. Вища рада юстиції: п'ять років діяльності / М. Ларін // Юрид. вісн. України. – 2003. – № 5 – С. 6.

Назаров І. В. Правовий статус Вищої ради юстиції: моногр. / І. В. Назаров. – Х.: Право, 2006. – 208 с.

Назаров І. В. Підстави та порядок припинення повноважень члена Вищої ради юстиції / І. В. Назаров // Право України. – 2006. – № 12 – С. 79-82.

Т е м а 2. Вища кваліфікаційна комісія суддів України

П л а н

1. Правовий статус Вищої кваліфікаційної комісії суддів України.
2. Структура Вищої кваліфікаційної комісії суддів України.

3. Компетенція Вищої кваліфікаційної комісії суддів України.

Список нормативних актів та літератури

Конституція України від 28.06.1996 р. // Відом. Верхов. Ради України. – 1996. – № 30. – Ст. 141.

Про судоустрій і статус суддів: Закон України від 7 лип. 2010 р. № 2453-VI // Голос України. – 2010. – 3 серп. – № 142.

Концепція вдосконалення судівництва для утвердження справедливого суду в Україні відповідно до європейських стандартів: схвал. Указом Президента України від 10.05.2006 р. № 361/2006 // Офіц. вісн. України. – 2006. – № 19. – Ст. 1376.

Регламент роботи Вищої кваліфікаційної комісії суддів від 25 груд. 2010 р. Режим доступу: <http://search.ligazakon.ua>

Положення про порядок розгляду питань та підготовки матеріалів щодо проведення добору кандидатів на посаду судді вперше згідно з положеннями Закону України “Про внесення змін до Закону України “Про судоустрій і статус суддів“ щодо спеціальної підготовки кандидатів на посаду судді: затв. Рішенням Вищої кваліфікаційної комісії суддів України 16.03.2011. [Електрон. ресурс]. – Режим доступу: <http://document.ua/polozhennja-pro-porjadok-rozgljadu-pitan-ta-pidgotovki-mater-doc54718.html>

Офіційний веб-сайт Вищої кваліфікаційної комісії суддів України – [www. http://vkksu.gov.ua](http://vkksu.gov.ua)

Симкин Л. Подготовка судей во Франции / Л. Симкин, Л. Халдеев // Рос. юстиция. – 1994. – № 1. – С. 56-58.

Виступ голови Ради суддів України Петра Пилипчука на ІХ з’їзді суддів України 13 лист. 2008 р. / Звіт Ради суддів України про виконання рішень VII і VIII позачергового з’їздів суддів України [Електрон. ресурс]. – 2008. – 21.11 // Офіц. сайт Верховного Суду України. – Режим доступу: <http://www.scourt.gov.ua/clients/vs.nsf>

Спільний висновок щодо Закону України “Про судоустрій і статус суддів” Венеціанської комісії та Дирекції із співпраці Генеральної дирекції з прав людини та правових питань

Ради Європи на основі коментарів пана Стефана Гасса (експерт, Дирекція із співпраці), пана Джеймса Гамільтона (заст. члена, Ірландія), пана Поля Лемменса (експерт, Дирекція із співпраці), пані Ганни Сухощкої (член, Польща): Висновок № 588 / 2010. Неофіційний переклад [Електрон. ресурс]. – Режим доступу: <http://www.scourt.gov.ua/clients/vs.nsf/0/285DC84A1EFF7>

Порядок призначення і вимоги, запропоновані до суддів та кандидатів на посаду судді [Електрон. ресурс]. – Режим доступу: <http://pravodom.com/pravoohoron-organ>

Вісник Вищої кваліфікаційної комісії суддів [Електрон. ресурс]. – Режим доступу: http://vkksu.gov.ua/vkksu_announcer

Москвич Л. М. Статус судді: питання теорії та практики: моногр. / Л. М. Москвич, С. В. Подкопаев, С. В. Прилуцький. – Х.: ВД “ІНЖЕК”, 2004. – 360 с.

Подкопаев С. В. Дисциплінарна відповідальність суддів: сутність, механізм реалізації / С. В. Подкопаев. – Х.: ВД ІНЖЕК, 2003. – 192 с.

Подкопаев С. В. Кваліфікаційні комісії суддів [Електрон. ресурс]. – Режим доступу: <http://www.pravo.org.ua/index.php/2010-03-07-18-06-07/laworganisandstatusuddiv/141-qualification-commission-of-judges-ua>

Об органах судейского сообщества в Российской Федерации: Федеральный Закон РФ от 14 марта 2002 г. № 30-ФЗ // Собр. законодательства РФ. – 2002. – № 11. – Ст.1022.

Машкина Т. Правовая природа квалификационных коллегий судей / Т. Машкина, Н. Морозова // Рос. юстиция. – 2003. – № 12. – С. 20-22.

Машкина Т. Судья независим, но его решения подконтрольны. Принцип гласности в деятельности квалификационных коллегий судей / Т. Машкина // Там же. – 2003. – № 11. – С. 2-3.

Рыжов Д. С. Высшее дисциплинарное присутствие Правительствующего Сената как орган надзора за судебными учреждениями в пореформенной России / Д. С. Рыжов // СПС Консультант Плюс. – 2009.

Положение об органах судейского сообщества Российской Федерации, утвержденное II Всероссийским съездом судей 30 июня 1993 г., Регламент Высшей квалификационной

коллегии судей РФ (принят в новой редакции постановлением V Всероссийского съезда судей 29 ноября 2000 г.) // Рос. юстиция. – 2001. – № 4.

Закон г. Москвы “О порядке назначения представителей общественности в квалификационную коллегия судей города Москвы” от 15 мая 2002 г. № 22 // Ведом. Моск. гор. думы. – 2002. – № 6.

Т е м а 3. Державна судова адміністрація України

П л а н

1. Правовий статус Державної судової адміністрації України.
2. Система та структура Державної судової адміністрації України.
3. Компетенція Державної судової адміністрації України.

С п и с о к н о р м а т и в н и х а к т і в т а л і т е р а т у р и

Конституція України від 28.06.1996 р. // Відом. Верхов. Ради України. – 1996. – № 30. – Ст. 141.

Про судоустрій і статус суддів: Закон України від 7 лип. 2010 р. № 2453-VI // Голос України. – 2010. – 3 серп. – № 142.

Концепція вдосконалення судівництва для утвердження справедливого суду в Україні відповідно до європейських стандартів: схвал. Указом Президента України від 10.05.2006 р. № 361/2006 // Офіц. вісн. України. – 2006. – № 19. – Ст. 1376.

Положення про Державну судову адміністрацію України: затв. рішенням Ради суддів України від 22 жовт. 2010 р. № 12 [Електрон. ресурс]. – Режим доступу: <http://court.gov.ua/tu16/norm/pol0/pol2/>

Бондаренко М. К незалежності суда через фінанси / М. К. Бондаренко // Юрид. практика. – 2006. – № 8. – С. 7.

Лоцихін О. Судова гілка влади: деякі проблеми фінан-

сово-економічного забезпечення / О. Лоцихін // Вісн. Держ. суд. адмін. – 2007. – № 1. – С. 19-22.

Суд, правоохоронні та правозахисні органи України: підруч. / О. С. Захарова, В. С. Ковальський та ін.; відп. ред. В. Малеренко. – 3-тє вид. перероб. і доповн. – К.: Юрніком Інтер, 2007. – 352 с.

Конституція України: наук.-практ. коментар / В. Б. Аверьянов, О. В. Батанов, Ю. В. Баулін та ін.; ред. кол. В. Я. Тацій, Ю. П. Битяк, Ю. М. Грошевий та ін. – Х.: Право; К.: Концерн “Вид. дїм “Ін Юре”, 2007. – 808 с.

Бринцев В. Д. Стандарти правової держави: втілення у національну модель організаційного забезпечення судової влади: моногр. / В. Д. Бринцев. – Х.: Право, 2010. – 464 с.

Організація судових та правоохоронних органів: підруч. / за ред. І. Є. Марочкіна, Н. В. Сїбїльової. – Х.: Одисей, 2011. – 272 с.

Організація судової влади в Україні / за наук. ред. А. О. Селїванова. – К.: Юрїнком Інтер, 2006. – 202 с.

Стрижак А. А. Державна судова адміністрація України як орган організаційного забезпечення діяльності судової влади // Вісн. Верхов. Суду України. – 2005. – № 11 (63). – С. 44-47.

Хливнюк А. М. Державна судова адміністрація України: створення, діяльність, перспективи розвитку / А. М. Хливнюк // Там же. – 2008. – № 5 (93). – С. 39-45.

Хливнюк А. Теоретичні засади правосуб’єктності Державної судової адміністрації України / А. Хливнюк // Юриспруденція: теорія і практика. – 2008. – № 3 (41). – С. 30-37.

Хливнюк А. Державна судова адміністрація України: завдання та повноваження / А. Хливнюк // Юрид. Україна. – 2008. – № 8. – С. 100-105.

Хливнюк А. Міжнародний досвід регулювання питання організаційного забезпечення діяльності суддів / А. Хливнюк // Юриспруденція: теорія і практика. – 2008. – № 8 (46). – С. 45-51.

Хливнюк А. Зміна правового статусу Державної судової адміністрації України – актуальне питання судово-правової реформи в Україні / А. Хливнюк // Там же. – 2008. – № 10 (48). – С. 47-55.

Хливнюк А. М. Участь Державної судової адміністрації України у фінансуванні судів / А. М. Хливнюк // Вісн. Акад. адвокатури України. – 2008. – № 3 (13). – С. 118-125.

V. ПРОКУРАТУРА

Тема 1. Прокуратура в державному механізмі України

П л а н

1. Генеза органів прокуратури в Україні.
2. Завдання, принципи і правові основи організації й діяльності прокуратури в незалежній Україні.
3. Місце прокуратури в системі поділу державної влади.

С п и с о к н о р м а т и в н и х а к т і в т а л і т е р а т у р и

Конституція України від 28.06.1996 р. // Відом. Верхов. Ради України. – 1996. – № 30. – Ст. 141 (зі змін. від 30.09.2010 р.).

Про прокуратуру: Закон України від 05.11.1991 р. № 1789-ХІІ // Там же. – 1991. – № 53. – Ст. 793 (зі змін. та доповн.).

Про державний захист працівників суду і правоохоронних органів: Закон України від 23.12.1993 р. № 3781-ХІІ // Там же. – 1994. – № 11. – Ст. 50.

Про затвердження Дисциплінарного статуту прокуратури України: постанова Верховної Ради України від 06.11.1991 р. № 1795-ХІІ в ред. постанови Верховної Ради України від 22.06.2004 р. // Там же. – 1992. – № 4. – Ст. 15.

Про затвердження Положення про класні чини працівників органів прокуратури України: постанова Верховної Ради України від 06.11.1991 р. № 1795-ХІІ // Там же. – 1992. – № 4. – Ст. 14.

Конституція України: наук.-практ. комент. / редкол.: В.Я. Тацій, О.В. Петришин, Ю.Г. Барабаш та ін. – 2-ге вид., переробл. і доповн. – Х.: Право, 2011. – 1128 с.

Тацій В. Прокуратура в системі поділу влади / В. Тацій // Вісн. прокуратури. – 1999. – № 2. – С. 27.

Науково-практичний коментар до Закону України “Про прокуратуру”: зб. нормат. актів / упоряд. Т. В. Варфоломєєва, С. В. Гончаренко. – К.: Юрінком Інтер, 2000.

Каркач П. М. Правові основи прокурорської діяльності в Україні: наук.-практ. посіб. / П. М. Каркач, А. В. Лапкін. – Х.: Право, 2011. – 263 с.

Організація судових та правоохоронних органів: підруч. для студ. юрид. спеціальностей вищих навч. закл. / І. Є. Марочкін, Н. В. Сібільова, В. П. Тихий та ін.; за ред. І. Є. Марочкина і Н. В. Сібільової. – 2-ге вид., переробл. і доповн. – Х.: Одиссей, 2011. – 376 с.

Косюта М. В. Прокурорська система України в умовах демократичного суспільства: моногр. / М. В. Косюта. – О.: Юрид. літ., 2002.

Лапкін А. В. Конституційно-правовий статус прокуратури України і міжнародний досвід / А. В. Лапкін // Другі конституційні читання: зб. тез наук. допов. і повідомл. міжнар. наук. конф. – Х.: Права людини, 2009. – С. 270-272.

Лапкін А. В. Конституційно-правовий статус прокуратури України у світлі рішення Конституційного Суду України від 30 верес. 2010 р. / А. В. Лапкін // Демократія у країнах Східної Європи: конституційно-правовий вимір (Тодиківські читання) : зб. тез наук. доп. і повідомл. четвертої міжнар. наук. конф. молодих вчених, асп. і студ. (27-28 трав. 2011 р.) / Нац. ун-т “Юрид. акад. України ім. Ярослава Мудрого”. – Х.: Права людини / Нац. ун-т “Юрид. акад. України ім. Я. Мудрого”, 2011. – С. 161-162.

Попович Є. М. Шляхи розвитку прокуратури України: моногр. / Є. М. Попович. – Х.: Торнадо, 2009. – 352 с.

Абрамова К. В. Прокуратура України в системі органів державної влади / К. В. Абрамова // Юрид. осінь 2010 р.: зб. тез доп. та наук. повідомл. учасн. всеукр. наук.-практ. конф. молодих учених та здобувачів (23-24 листоп. 2010 р.) / Нац. юрид. акад. України. – Х. : Нац. юрид. акад. України, 2010. – С. 106-108.

Черв'якова О. Забезпечення принципу гласності в діяльності органів прокуратури / О. Черв'якова // Вісн. прокуратури. – 2001. – № 2. – С. 90-93 (1).

Лакизюк В. Гласність в системі принципів організації та діяльності прокуратури України / В. Лакизюк, Г. В. Михайленко, В. Малюга // Там же. – 2001. – № 4. – С. 16-21 (1).

Судові та правоохоронні органи України: підруч. / В. Т. Нор, Н. П. Анікіна, Н. Р. Бобечко; Львів. нац. ун-т ім. І. Франка. – К.: Ін Юре, 2010. – 240 с.

Малюга В. І. Історія виникнення та розвитку прокуратури: завдання, принципи, функції / В. І. Малюга // Вісн. Юрид. науки. – Вип. 43. – 2001. – С. 36-39.

Письменний Д. П. Конституція України та функції прокуратури на сучасному етапі державотворення / Д. П. Письменний // Ідеологія державотворення в Україні: Історія і сучасність. Матеріали наук.-практ. конф. (22-23 лист. 1996 р.). – К.: Генеза, 1997. – С. 263-265.

Каркач П. М. Історія і сучасність прокуратури України / П. М. Каркач, О. М. Толочко // Підприємництво, госп-во і право. – 2004. – 11. – С. 165.

Кулаков В. Шляхи реформування прокуратури України: її історія та сьогодення / В. Кулаков // Право України. – 2005. – № 4. – С. 142-143.

Мурашин Г. О. Конституційно-правовий статус прокуратури України та проблеми його вдосконалення / Г. О. Мурашин // Правова система України: історія, стан та перспективи: у 5 т. Конституційні засади правової системи України і проблеми її вдосконалення. – Х.: Право, 2008. – Т. 2. – Підрозділ. 1.7. – С. 152-191.

Т е м а 2. Служба в органах прокуратури України

П л а н

1. Вимоги до осіб, що призначаються на посади прокурорів і слідчих.
2. Заохочення та дисциплінарна відповідальність працівників прокуратури.
3. Матеріальне та соціальне забезпечення.

Список нормативних актів та літератури

Конституція України від 28.06.1996 р. // Відом. Верхов. Ради України. – 1996. – № 30. – Ст. 141 (зі змін. від 30.09.2010 р.).

Про прокуратуру: Закон України від 05.11.1991 р. № 1789-ХІІ // Там же. – 1991. – № 53. – Ст. 793 (зі змін. та доповн.).

Про затвердження Положення про класні чини працівників органів прокуратури України: постанова Верховної Ради України від 06.11.1991 р. № 1795-ХІІ // Там же. – 1992. – № 4. – Ст. 14.

Про затвердження Дисциплінарного статуту прокуратури України: постанова Верховної Ради України від 06.11.1991 р. № 1795-ХІІ в ред. постанови Верховної Ради України від 22.06.2004 р. // Там же. – 1992. – № 4. – Ст. 15.

Каркач П. М. Правові основи прокурорської діяльності в Україні: наук.-практ. посіб. / П. М. Каркач, А. В. Лапкін. – Х.: Право, 2011. – 263 с.

Винокуров С. Професійну підготовку прокурорських кадрів на рівень сучасних вимог / С. Винокуров // Акт. пробл. професійної підготовки суддів, прокурорів та працівників правоохоронних органів: матеріали міжнар. наук.-практ. конф. (м. Київ, 23 квіт. 2009 р.). – К.: Нац. акад. прокуратури України, 2009. – С. 5-6.

Організація судових та правоохоронних органів: підруч. для студ. юрид. спеціальностей вищих навч. закладів / І. Є. Марочкін, Н. В. Сібільова, В. П. Тихий та ін.; за ред. І.Є. Марочкина і Н. В. Сібільової. – 2-ге вид., переробл. і доповн. – Х.: Одісей, 2011. – 376 с.

Пшонка А. В. Теоретичні та прикладні проблеми дисциплінарної відповідальності прокурорів: моногр. / А. В. Пшонка. – Х.: Право, 2007. – 176 с.

Пшонка А. В. Дисциплінарна відповідальність прокурорів: дис. ... канд. юрид. наук / А. В. Пшонка. – Х., 2006. – 183 с.

Толочко О. Дисциплінарна відповідальність прокурорів: недоліки правового регулювання / О. Толочко, С. Подкопаєв // Юрид. журн. – 2006. – № 6. – С. 65-68.

Остапчук В. Чи потрібно міняти “табелі про ранги у прокуратурі” / В. Остапчук // Вісн. прокуратури. – 2003. – № 7. – С. 12-13.

Остапчук В. Удосконалення системи підготовки кадрів для органів прокуратури / В. Остапчук // Там же. – 2006. – № 9. – С. 11-16.

Остапчук В. Щодо проблем добору кадрів для органів прокуратури / В. Остапчук // Там же. – 2009. – № 4. – С. 9-17.

Остапчук В. Добір кадрів для органів прокуратури / В. Остапчук // Там же. – 2010. – № 1. – С. 8-17.

Середа О. Підстави дисциплінарної відповідальності прокурорів / О. Середа // Там же. – 2011. – № 1. – С. 76-79.

Козелецький В. Рекомендації щодо зовнішнього вигляду та поведінки прокурорсько-слідчих працівників, державних службовців та службовців прокуратури / В. Козелецький // Там же. – 2011. – № 1. – С. 52-54.

Мичко М. Професійний одяг європейських прокурорів / М. Мичко // Там же. – 2011. – № 1. – С. 55-61.

Кривобок В. Кваліфіковані кадри – майбутнє прокуратури / В. Кривобок // Там же. – 1999. – № 2. – С. 62-64.

Ольховий В. Кадри і вимоги сьогодення / В. Ольховий // Там же. – 2000. – № 2. – С. 94-96.

Шевченко Є. Підвищення кваліфікації прокурорсько-слідчих кадрів – запорука професійної майстерності / Є. Шевченко // Там же. – 2002. – № 2. – С. 115-116.

Нечипоренко С. І. Зміст служби в органах прокуратури: деякі проблемні питання правового регулювання / С. І. Нечипоренко // Право і безпека. – 2010. – № 2. – С. 92-96.

Маслохутдинов З. Трудовые права работников прокуратуры / З. Маслохутдинов, Т. Нестерова // Законность. – 2004. – № 2. – С. 34-38.

Сущенко В. Безперервна освіта прокурорів і слідчих – запорука зростання їх професійної майстерності / В. Сущенко // Прокуратура. Людина. Держава. – 2004. – № 9. – С. 14-18.

Тема 3. Функції прокуратури

П л а н

1. Поняття функцій прокуратури. Їх види.
2. Наглядові функції прокуратури.
3. Ненаглядові функції прокуратури.

С п и с о к н о р м а т и в н и х а к т і в т а л і т е р а т у р и

Конституція України від 28.06.1996 р. // Відом. Верхов. Ради України. – 1996. – № 30. – Ст. 141 (зі змін. від 30.09.2010 р.).

Про прокуратуру: Закон України від 05.11.1991р. № 1789-ХІІ // Там же. – 1991. – № 53. – Ст. 793 (зі змін. та доповн.).

Кримінально-процесуальний кодекс України: затв. Законом України від 28.12.1960 р. № 1001-05 // Там же. – 1961. – № 2. – Ст. 15 (із змін. і доповн.).

Каркач П. М. Правові основи прокурорської діяльності в Україні: наук.-практ. посіб. / П. М. Каркач, А. В. Лапкін. – Х.: Право, 2011. – 263 с.

Каркач П. М. Організація роботи прокуратури міста, району / П. М. Каркач. – Х.: Право, 2010.

Каркач П. М. Державне обвинувачення в суді: конституційна функція прокуратури: навч.-метод. посіб. / П. М. Каркач. – Х.: Право, 2007.

Прокурорський нагляд в Україні: підруч. / І. Є. Марочкін, П. М. Каркач, Ю. М. Грошевой та ін.; за ред. І. Є. Марочкіна і П. М. Каркача. – Х.: Одісей, 2006. – 240 с.

Щерба С. П. Прокуратура в країнах СНГ: правовий статус, функції, повноваження / С. П. Щерба, Т. А. Решетникова, О. А. Зайцев. – М.: Экзамен, 2007. – 558 с.

Косюта М. В. Прокуратура України: навч. посіб. / М. В. Косюта. – 2-ге вид., переробл. і доповн. – К.: Знання, 2010. – 404 с.

Давиденко Л. М. Кримінальне переслідування як форма прокурорської діяльності у сфері протидії злочинності /

Л. М. Давиденко, В. М. Куц // Вісн. Акад. прокуратури України. – 2007. – № 1. – С. 83-90.

Косюта М. В. Перспективи реформування законодавства про прокуратуру / М. В. Косюта // Вісн. прокуратури. – 2007. – № 7. – С. 12-17.

Лапкін А. В. Кримінальне переслідування – перспективна функція прокуратури / А. В. Лапкін // Вісн. Нац. акад. прокуратури України. – 2011. – № 1. – С. 63-72.

Анкудинов О. Т. Прокурорский надзор. Российская прокуратура в правовом демократическом государстве: учебник / О. Т. Анкудинов, А. Н. Резинкина. – 2-е изд. перераб. и доп. – М.: Норма. – 2008. – 404 с.

Гладышева О. В. Проблемы поддержания государственного обвинения в суде первой инстанции / О. В. Гладышева, Х. М. Лукожев. – М.: Юрлитинформ, 2009. – 200 с.

Субботін Є. Від загального нагляду – до представництва інтересів громадян та держави в суді (етапи трансформування загальнонаглядової функції прокуратури) / Є Субботін, О. Черв'якова // Право України. – 1998. – № 5. – С. 63-65.

Маляренко В. Щодо ролі прокуратури / В. Маляренко // Голос України. – 2010. – № 235 (11 груд.). – С. 6–7.

Рибалко Г. С. Форми і методи захисту прокуратурою прав і свобод людини та громадянина / Г. С. Рибалко // Вісн. Харк. нац. ун-ту ім. В. Н. Каразіна – Х.: Харк. нац. ун-т ім. В. Н. Каразіна, 2009. – № 872. Сер. Право. – Вип. 6. – С. 45-49.

Фесенко Є. Проблеми визначення функцій прокуратури (Обговорення законопроектів) / Є. Фесенко // Вісн. прокуратури. – 2001. – № 1. – С. 12-16.

Соломка В. Координаційна діяльність прокурорів / В. Соломка // Прокуратура. Людина. Держава. – 2004. – № 3. – С. 5-9.

Мичко М. І. Функції та організаційний устрій прокуратури / М. І. Мичко. – Донецьк: Донеччина, 2001. – 272 с.

Косюта М. Функції прокуратури за законодавством країн пострадянського простору: порівняльно-правовий аналіз / М. Косюта // Право України. – 2003. – № 5. – С. 80-84.

Руденко М. Новий судоустрій України та процесуальні

повноваження прокурора (у відповідних судових процедурах): загальна характеристика законодавства / М. Руденко // Вісн. прокуратури. – 2010. – № 11. – С. 26-33.

VI. ОРГАНИ ВНУТРІШНІХ СПРАВ

Т е м а 1. Органи внутрішніх справ України

П л а н

1. Поняття, завдання та місце органів внутрішніх справ в системі правоохоронних органів України.
2. Міністерство внутрішніх справ. Завдання та основні напрямки діяльності.
3. Органи внутрішніх справ на місцях.

С п и с о к н о р м а т и в н и х а к т і в т а л і т е р а т у р и

Конституція України від 28.06.1996 р. // Відом. Верхов. Ради України. – 1996. – № 30. – Ст. 141 (зі змін. від 30.09.2010 р.).

Кримінально-процесуальний кодекс України: затв. Законом України від 28.12.1960 р. № 1001-05 // Там же. – 1961. – № 2. – Ст. 15 (із змін. і доповн.).

Про міліцію: Закон України від 20.12.1990 р. № 565-ХІІ // Там же. – 1991. – № 4. – Ст. 20 (зі змін. і доповн.).

Про оперативно-розшукову діяльність: Закон України від 18.02.1992 р. № 2135-ХІІ // Там же. – 1992. – № 22. – Ст. 303 (із змін. і доповн.).

Про організаційно-правові основи боротьби з організованою злочинністю: Закон України від 30.06.1993 р. № 3341-ХІІ // Там же. – 1993. – № 35. – Ст. 358 (із змін. і доповн.).

Конституція України: наук.-практ. коментар / редкол.: В. Я. Тацій, О. В. Петришин, Ю. Г. Барабаш та ін. – 2-е вид., перероб. і доповн. – Х.: Право, 2011. – 1128 с.

Камінський А. Нові пріоритети у діяльності органів внутрішніх справ України / А. Камінський // Пробл. державот-

ворення і захисту прав людини в Україні: матеріали XII наук.-практ. конф. (9-10 листоп. 2006 р., м. Львів). – Л.: ЛНУ ім. Франка, 2006. – С. 150-152.

Організація судових та правоохоронних органів: підруч. для студентів юрид. спеціальностей вищих навч. закл. / І. Є. Марочкін, Н. В. Сібільова, В. П. Тихий та ін.; за ред. І. Є. Марочкіна і Н. В. Сібільової. – 2-ге вид., переробл. і доповн. – Х.: Одиссей, 2011. – 376 с.

Загуменна Ю. О. Законність у правоохоронній діяльності органів внутрішніх справ України: зміст, проблеми визначення, концепції / Ю. О. Загуменна // Право і безпека. – 2010.

Мартыненко О.А. Историко-криминологический анализ становления системы предупреждения правонарушений в деятельности органов внутренних дел Украины (1880-1936 гг.): учеб. пособие / О. А. Мартыненко. – Х.: Изд-во Нац. ун-та внутр. дел, 2002. – 180 с.

Судебные и правоохранительные органы Украины: учеб. пособие / под ред.: А. С. Васильев, Е. Л. Стрельцов. – 2-ге изд. – Х.: Одиссей, 2003. – 320 с.

Грохольський В. Л. Організаційно-правові засади управління спеціальними підрозділами МВС України по боротьбі з організованою злочинністю: моногр. / В. Л. Грохольський. – Х.: Нац. ун-т внутр. справ, 2003.

Мартинов М. Д. Інформаційно-аналітичне забезпечення оперативно-службової діяльності територіальних органів внутрішніх справ України / М. Д. Мартинов // Право і безпека. – 2010. – № 2. – С. 106-111.

Бандурка О. М. Управління в органах внутрішніх справ України: підруч. / О. М. Бандурка. – Х.: Ун-т внутр. справ, 1998. – 480 с.

Курило С. Л. Правове забезпечення взаємодії органів внутрішніх справ з органами місцевої влади / С. Л. Курило // Право і безпека. – 2010. – № 2. – С. 88-92.

Андреева О. Б. Напрями організації діяльності щодо забезпечення дисципліни і законності в органах внутрішніх справ / О. Б. Андреева // Там же. – 2010. – № 2. – С. 129-132.

Лихачов С. В. Характеристика чинників, що впливають на ефективність діяльності органів внутрішніх справ та органів місцевого самоврядування в забезпеченні громадської безпеки / С. В. Лихачов // Там же. – 2010. – № 3. – С. 73-77.

Кікінчук В. Ю. Процедура звільнення зі служби в органах внутрішніх справ / В. Ю. Кікінчук // Право і безпека. – 2010. – № 3. – С. 197-202.

Чміль М. О. Суїцид у співробітників органів внутрішніх справ та його причини / М. О. Чміль, О. С. Скляр // Там же. – № 2. – С. 256-258.

Коваленко В. В. Створення сучасної системи підготовки та перепідготовки кадрів органів внутрішніх справ – один з основних завдань реформування правоохоронних органів України // Право України. – 2010. – № 11. – С. 4-12.

Зозуля Є. Питання реалізації принципу “міліція – народ – партнери” в умовах реформування органів внутрішніх справ України (організаційно-правовий аспект) / Є. Зозуля // Правн. часоп. Дон. ун-ту. 2004 р. № 2 (12). – 2004. – С. 87-93.

Т е м а 2. Міліція

П л а н

1. Поняття та завдання міліції.
2. Система та структура органів міліції.
3. Повноваження органів міліції.

С п и с о к н о р м а т и в н и х а к т і в т а л і т е р а т у р и

Конституція України від 28.06.1996 р. // Відом. Верхов. Ради України. – 1996. – № 30. – Ст. 141 (зі змін. від 30.09.2010 р.).

Кримінально-процесуальний кодекс України: затв. Законом України від 28.12.1960 р. № 1001-05 // Там же. – 1961. – № 2. – Ст. 15 (із змін. і доповн.).

Про міліцію: Закон України від 20.12.1990 р. № 565-XII // Там же. – 1991. – № 4. – Ст. 20 (із змін. і доповн.).

Капшин В. В. Удосконалення структури міліції та її кадрове забезпечення як напрям реформування системи ОВС України / В. В. Капшин // Право і суспільство. – 2010. – № 5. – С. 35-41.

Батчаєв В. Ти і міліція / В. Батчаєв // Права людини. – 2010. – № 27. – С. 2-7.

Почтовий М. М. Реалізація правової політики держави в діяльності міліції / М. М. Почтовий // Наук. вісн. Дніпропетр. держ. ун-ту внутр. справ: зб. наук. пр. – Д.: Дніпропетр. держ. ун-т внутр. справ, 2010. – № 1 (47). – С. 18-25.

Хілько Ю. Ю. Місце міліції громадської безпеки в системі правоохоронних органів / Ю. Ю. Хілько // Право і безпека. – 2005. – 2 (4/2). – С. 115-118.

Косошов О. Г. Вдосконалення і розвиток організаційної структури підрозділів міліції по боротьбі з незаконним обігом наркотиків / О. Г. Косошов // Наук. вісн. Дніпропетр. держ. ун-ту внутр. справ України. – Д.: Дніпропетр. держ. ун-т внутр. справ, 2006. – № 2 (31). – С. 50-54.

Романюк В. В. Повноваження кримінальної міліції у справах неповнолітніх як органу дізнання при порушенні кримінальної справи щодо злочинів неповнолітніх / В. В. Романюк; редкол.: В. І. Борисов (голова) та ін. // Питання боротьби зі злочинністю. – Х.: Право, 2004. – Вип. 8. – С. 169-171.

Ярмак Х. П. Повноваження міліції щодо здійснення нагляду у сфері забезпечення громадського порядку / Х. П. Ярмак // Вісн. Одес. ін-ту внутр. справ. – 2005. – № 3. – С. 206-210.

Пашков С. Завдання і функції судової міліції: проблеми теорії та практики / С. Пашков // Право України. – 2010. – № 1. – С. 90-94.

Бесчасний В. Українська міліція в контексті реформування суспільства / В. Бесчасний, Г. Гребеньков // Віче. – 2010. – № 24. – С. 2-3.

Міліція як суб'єкт реалізації державної політики в Україні / за заг. ред. Я. Ю. Кондратьєв. – К.: Нац. акад. внутр. справ України, 2003. – 56 с.

Кравченко Ю. Ф. Міліція України / Ю. Ф. Кравченко. – К.: Генеза, 1999. – 432 с.

Ігонін Р. В. Судова міліція України в контексті адміністративно-правової реформи / Р. В. Ігонін // Адвокат. – 2010. – № 9. – С. 43-48.

Лотоцький Ю. “Не можна створювати декілька мілі-

цій...” (Муніципальна міліція) / Ю. Лотоцький // Юрид. вісн. України. – 2003. – 40 (4-10 жовт.). – С. 4.

Остапенко О.І. Міліція чи поліція як елемент у формуванні іміджу правоохоронного органу / О. І. Остапенко, І. М. Прокопчук // Митна справа. – 2003. – № 6. – С. 80-84.

Єрмолаєва Л. Знайомтеся: спецпідрозділ “Со́ва” [Департаменту карного розшуку МВС України] / Л. Єрмолаєва // Міліція України. – Часоп. М-ва внутр. справ України. – 2005. – № 9. – С. 10.

Зозуля Є. Питання реалізації принципу “міліція – народ – партнери” в умовах реформування органів внутрішніх справ України (організаційно-правовий аспект) / Є. Зозуля // Прав. часоп. Дон. ун-ту. – 2004. – № 2 (12). – С. 87-93.

Ковалів М. В. Міліція громадської безпеки як суб’єкт забезпечення охорони прав та свобод громадян / М. В. Ковалів // Наук. вісн. Львів. держ. ун-ту внутр. справ. Сер. юрид. – 2006. – Вип. 3. – С. 112-119.

VII. ОРГАНИ СЛУЖБИ БЕЗПЕКИ УКРАЇНИ (СБУ)

Т е м а   О р г а н и   С Б У

П л а н

1. Поняття та завдання СБУ. Засади діяльності.
2. Система органів СБУ. Кадри СБУ.
3. Основні напрямки діяльності та повноваження СБУ.

С п и с о к   н о р м а т и в н и х   а к т і в т а   л і т е р а т у р и

Конституція України від 28.06.1996 р. // Відом. Верхов. Ради України. – 1996. – № 30. – Ст. 141 (зі змін. від 30.09.2010 р.).

Про Службу безпеки України: Закон України від 25.03.1992 р. № 2229-ХІІ // Там же. – 1992. – № 27. – Ст. 382.

Про оперативно-розшукову діяльність: Закон України від 18.02.1992 р. № 2135-ХІІ // Там же. – 1992. – № 22.

Про організаційно-правові основи боротьби з організованою злочинністю: Закон України від 30.06.1993 № 3341-ХІІ // Відом. Верхов. Ради. – 1993. – № 35. – Ст. 358.

Про контррозвідувальну діяльність: Закон України від 26.12.2002 р. № 374-ІV // Там же. – 2003. – № 4. – Ст. 95.

Організація судових та правоохоронних органів: підруч. для студ. юрид. спеціальностей вищих навч. закл. / І. Є. Марочкін, Н. В. Сібільова, В. П. Тихий та ін.; за ред. І. Є. Марочкина і Н. В. Сібільової. – 2-ге вид., переробл. і доповн. – Х.: Одиссей, 2011. – 376 с.

Ярмак В. Х. Адміністративно-правовий статус Служби безпеки України // Митна справа. – 2009. – № 4. – С. 61-65.

Маяков В. А. Актуальні питання діяльності органів досудового слідства Служби безпеки України // Досудове розслідування: актуальні проблеми та шляхи їх вирішення : матеріали пост. діючого наук.-практ. семінару (23 жовт. 2009 р.). – Вип. 1. – Х.: Оберіг, 2009. – С.19-23.

Яворський В. Відповідність оперативно-розшукової діяльності, що здійснюється СБ України, стандартам прав людини // Права людини. – 2009. – 6-30 квіт. (№ 11). – С. 6-8.

Грідін О.В. Становлення та розвиток органів Служби безпеки України (історико-правовий аналіз) // Держава і право. Юридичні і політичні науки. – К.: Ін-т держави і права НАН України, 2010. – Вип. 47. – С. 152-158.

Вітик І. Щодо окремих правових аспектів реформування правосуб'єктності Служби безпеки України / І. Вітик, В. Костюк // Право України. – 2009. – № 12. – С. 218-222.

Гарашук В. М. Актуальні проблеми боротьби з корупцією в Україні / В. М. Гарашук; Акад. прав. наук України, Ін-т вивчення пробл. злочинності, Служба безпеки України, Ін-т дослідж. пробл. держ. безпеки СБУ. – Х.: Право, 2010. – 144 с.

Гора І. В. Сучасні проблеми техніко-криміналістичного забезпечення розкриття й розслідування злочинів органами Служби безпеки України / І. В. Гора // Криміналістика ХХІ ст.: матеріали наук.-практ. конф. (25-26 листоп. 2010 р., м. Харків) / Нац. юрид. акад. України ім. Ярослава Мудрого, Ін-т вивчення пробл. злочинності Нац. акад. прав. наук України. – Х.: Право, 2010. – С. 120-124.

Буновський А. В. Місце та роль Служби безпеки Украї-

ни в системі правоохоронних органів України / А. В. Буновський // Захист демократичних цінностей і дотримання прав людини у діяльності спецслужб: IV міжнар. конф. (19 квіт. 2011 р.): зб. конкурс. творчих робіт студ., курсантів та молодих вчених / Служба безпеки України, Нац. ун-т “Юрид. акад. України ім. Ярослава Мудрого”, Нац. акад. СБУ. – Х.: Право, 2011. – С. 49-57.

Верхогляд В. О. Пріоритетні функції і повноваження СБУ та їх співвідношення у взаємодії зі структурами громадянського суспільства / В. О. Верхогляд // Вісн. Харк. Нац. ун-ту внутр. справ. – Х.: Нац. ун-т внутр. справ, 2010. – № 4 (51). – Ч. 2. – С. 75-80.

Сагайдак О. В. Правові засади діяльності Служби безпеки України в сфері запобігання та протидії корупції / О. В. Сагайдак // Правове забезпечення оперативно-службової діяльності: актуальні проблеми та шляхи їх вирішення. Вип. 1: матеріали пост. діючого наук.-практ. семінару (28 трав. 2010 р.). – Х.: Оберіг, 2010. – С. 201-204.

Мусієнко І. І. Підготовка кадрів для юридичних структур СБ України в умовах формування державної інноваційної освітньої політики / І. І. Мусієнко // Там же. – С. 16-19.

Радченко В. І. Конституція України як основа діяльності СБУ у забезпеченні державної безпеки України на сучасному етапі / В. І. Радченко, В. С. Сідак; упоряд. Ю. М. Грошевий та ін. // Матеріали наук. конф. “Конституція України – основа модернізації держави та суспільства” (21-22 черв. 2001 р., м. Харків). – Х.: Право, 2001. – С. 60-65.

Шмоткін О. В. Конституційно-правовий механізм захисту прав людини Службою Безпеки України / О. В. Шмоткін // Наук. зап. Сер. “Право”. – Острог: Нац. ун-т “Остроз. акад.”, 2002. – С. 78-84.

VIII. ОРГАНИ ДОСУДОВОГО РОЗСЛІДУВАННЯ

Т е м а 1. Загальна характеристика органів досудового розслідування

П л а н

1. Досудове розслідування кримінальних справ: поняття, завдання та види.
2. Органи, які здійснюють оперативно-розшукову діяльність. Завдання, компетенція.
3. Органи дізнання та досудового слідства. Їх порівняльна характеристика.

С п и с о к н о р м а т и в н и х а к т і в т а л і т е р а т у р и

- Конституція України від 28.06.1996 р. // Відом. Верхов. Ради України. – 1996. – № 30. – Ст. 141 (зі змін. від 30.09.2010 р.).
- Кримінально-процесуальний кодекс України від 28.12.1960 р. № 1001-05 // Там же. – 1961. – № 2. – Ст. 15.
- Про прокуратуру: Закон України від 05.11.1991 р. № 1789-ХІІ // Там же. – 1991. – № 53. – Ст. 793.
- Про міліцію: Закон України від 20.12.1990 р. № 565-ХІІ // Там же. – 1991. – № 4. – Ст. 20 (зі змін.).
- Про Службу безпеки України: Закон України від 25.03.1992 р. № 2229-ХІІ // Там же. – 1992. – № 27. – Ст. 382.
- Про державну податкову службу України: Закон України від 4.12.1990 р. № 509-ХІІ // Там же. – 1991. – № 6. – Ст. 37 (зі змін.).
- Про оперативно-розшукову діяльність: Закон України від 18.02.1992 р. № 2135-ХІІ // Там же. – 1992. – № 22. – Ст. 303
- Про організаційно-правові основи боротьби з організованою злочинністю: Закон України від 30.06.1993 № 3341-ХІІ //

Відом. Верхов. Ради України. – 1993. – № 35. – Ст. 358.

Пивоваров В. В. Взаємодія органів досудового слідства та дізнання при розслідуванні кримінальних справ: моногр. / В. В. Пивоваров, Л. І. Щербина. – Х.: Право, 2006. – 176 с.

Чайковський А. С. Дізнання та досудове слідство: історія і сучасність: навч. вид. / А. С. Чайковський, С. В. Губар, В. А. Довбня. – К.: РВВ МВС України, 2004. – 180 с.

Слободянюк В. Дізнання: історія, сучасність, перспективи / В. Слободянюк // Прокуратура. Людина. Держава. – 2005. – № 4. – С. 65-68.

Погорецький М. А. Досудове слідство України: історія та сучасність / М. А. Погорецький // Вісн. Луган. акад. внутр. справ МВС. – 2002. – Вип. 3. – С. 216-227.

Баулін О. В. Поняття і система основних положень досудового розслідування України / О. В. Баулін, І. В. Потайчук // Незалежний суд – гарантія захисту прав, свобод та законних інтересів людини і громадянина: матеріали всеук. наук.-практ. конф. (30 трав. 2009 р.). – Чернівці: Чернів. нац. ун-т, 2009. – С. 387-394.

Лобойко Л. М. Реорганізація органів досудового розслідування у контексті концепції реформування кримінальної юстиції України / Л. М. Лобойко // Акт. пробл. розкриття та розслідування злочинів у сучасних умовах. Ч. 1: матеріали Всеукр. наук.-практ. конф. (30 жовт. 2009 р.). – Запоріжжя: Юрид. ін-т ДДУВС, 2009. – С. 86-89.

Горпенюк А. Становлення та перспективи розвитку досудового слідства в Україні // Вісн. прокуратури. – 2010. – № 4. – С. 98-100.

Грошевой Ю. М. Досудове розслідування кримінальних справ / Ю. М. Грошевой, В. В. Вапнярчук, О. В. Капліна. – Х.: ФІНН, 2009. – 328 с.

Організація судових та правоохоронних органів: підруч. для студ. юрид. спеціальностей вищих навч. закл. / І. Є. Марочкін, Н. В. Сібільова, В. П. Тихий та ін.; за ред. І. Є. Марочкіна і Н. В. Сібільової. – 2-ге вид., переробл. і доповн. – Х.: Одиссей, 2011. – 376 с.

Каркач П. М. Контроль за додержанням законності в ході дізнання та досудового слідства / П. М. Каркач, М. Й. Курочка, С. М. Іванов. – Луганськ: Луган. держ. ун-т внутр. справ, 2007. – 156 с.

Сервецький І. В. Науково-практичний коментар Закону України “Про оперативно-розшукову діяльність” / І. В. Сервецький. – К.: Парлам. вид-во, 2000. – 208 с.

Погорецький М. А. Оперативно-розшукова діяльність: правові основи: учеб. пособие / М. А. Погорецький; за ред. Ю. М. Грошевой. – Х.: Арсіс, 2003. – 192 с.

Курочка М. Й. Прокурорський нагляд за додержанням законів органами, які здійснюють оперативно-розшукову діяльність: навч. посіб. / М. Й. Курочка. – Луганськ: РВВ ЛАВС, 2005. – 176 с.

Бандурка О. М. Оперативно-розшукова діяльність: учебник. Ч. 1 / О. М. Бандурка. – Х.: Вид-во Нац. ун-ту внутр. справ, 2002. – 336 с.

Дорофеева Л. М. Дізнання в митних органах України: моногр. / Л. М. Дорофеева. – Х.: Вид. СПД ФО Вапнярчук Н.М., 2006. – 192 с.

Тема 2. Органи досудового слідства

П л а н

1. Поняття та сутність досудового слідства.
2. Органи, які здійснюють досудове слідство. Структура слідчого апарату.
3. Статус слідчого.

С п и с о к н о р м а т и в н и х а к т і в т а л і т е р а т у р и

Конституція України від 28.06.1996 р. // Відом. Верхов. Ради України. – 1996. – № 30. – Ст. 141 (зі змін. від 30.09.2010 р.).

Кримінально-процесуальний кодекс України від 28.12.1960 р. № 1001-05 // Відом. Верхов. Ради України. – 1961. – № 2. – Ст. 15.

Коляда Я. А. Який Кримінально-процесуальний кодекс України потрібен слідчим / Я. А. Коляда // Юрид. вісн. України. – 2001. – № 9-11.

Андрусак В. Мета та завдання досудового слідства / В. Андрусак // Вісн. прокуратури. – 2010. – № 1. – С. 77-80.

Горпенюк А. Організаційно-правові питання вдосконалення досудового слідства в Україні / А. Горпенюк // Там же. – 2010. – № 2. – С. 64-68.

Горпенюк А. Становлення та перспективи розвитку досудового слідства в Україні / А. Горпенюк // Там же. – 2010. – № 4. – С. 98-100.

Романюк Б. Реформування досудового слідства в Україні / Б. Романюк // Там же. – 2006. – № 8. – С. 32-39.

Слинько С. В. Процесуальний статус слідчого / С. В. Слинько; редкол. Ю. П. Битяк та ін. // Держ. буд-во та місцеве самоврядування. – Х.: Право, 2003. – Вип. 6. – С. 120-127.

Клепа Є. М. Поняття та сутність тактики досудового слідства / Є. М. Клепа // Підприємництво, госп-во і право. – 2006. – № 3. – С. 126-129.

Стахівський С. М. Поняття і система слідчих дій / С. М. Стахівський; за заг. ред.. А. А. Музики // Пробл. пенітенціар. теорії і практики: щоріч. бюл. – К.: КЮІ КНУВС, 2005. – С. 491-499.

Корж В. П. Система досудового слідства в Україні: проблеми, пошуки, міркування, пропозиції / В. П. Корж // Вісн. Луган. ін-ту внутр. справ МВС України. – 1999. – Вип. 1. – С. 33-37.

Андрусак В. Б. Правове забезпечення статусу слідчого / В. Б. Андрусак // Від громадянського суспільства – до правової держави: тези III міжнар. наук.-практ. конф. (24 квіт. 2008 р.). – Х.: Харк. нац. ун-т ім. В. Н. Каразіна, 2008. – С. 232-233.

Обиход М. Слідчий апарат і боротьба з організованою злочинністю: (Управління з розслідування особливо важливих

справ при Генеральній прокуратурі України) / М. Обиход // Вісн. прокуратури. – 1999. – Вип. 1. – С. 40-45.

Романюк Б. В. Слідчий апарат і його місце в структурі державних органів / Б. В. Романюк // Адвокат. – 2005. – № 8. – С. 12-17.

Татаров О. Ю. Етапи становлення досудового слідства в Україні (1864-1917 рр.) / О. Ю. Татаров // Право і сусп.-во. – 2010. – № 5. – С. 189-195.

ІХ. АДВОКАТУРА

Т е м а 1. Інститут адвокатури в Україні

П л а н

1. Генеза інституту адвокатури в Україні.
2. Поняття і сутність інституту адвокатури, її завдання і принципи.
3. Правове регулювання адвокатської діяльності.

С п и с о к н о р м а т и в н и х а к т і в т а л і т е р а т у р и

Конституція України від 28.06.1996 р. // Відом. Верхов. Ради України. – 1996. – № 30. – Ст. 141 (зі змін. від 30.09.2010 р.).

Про адвокатуру: Закон України від 19.12.1992р. № 2887-ХІІ // Там же. – 1993. – № 9. – Ст. 62 (із змін. і доповн.).

Положення про Міністерство юстиції України від 06.04.2011 р. № 395/2011 // Офіц. вісн. України. – 2011. – № 28. – Ст. 1162.

Рішення Конституційного Суду України по справі № 1-17/2000 від 16.11.2000 р. № 13-рп/2000 (справа про право вільного вибору захисника) // Конституц. Суд України: Рішення. Висновки. 1997-2001 / відп. ред. П. Б. Євграфов. – К.: Юрінком Інтер, 2001.

Основні положення про роль адвокатів. Прийняті VIII Конгресом ООН по запобіганню злочинам 1 серп. 1990 р. [б. в.].

Варфоломеєва Т. В. Науково-практичний коментар до Закону України “Про адвокатуру”. Законодавство про адвокатуру та адвокатську діяльність: зб. нормат. актів; комент. / Т. В. Варфоломеєва, С. В. Гончаренко // Акад. адвокатури України. – К.: Юрінком Інтер, 2003. – 432 с.

Святоцький О. Д. Адвокатура України: навч. посіб. / О. Д. Святоцький, М. М. Михеєнко. – К.: Ін Юре. – 1997. – 224 с.

Святоцький О. Д. Адвокатура: історія і сучасність / О. Святоцький, В. В. Медведчук. – К.: Ін Юре, 1997. – 319 с.

Фіолевський Д.П. Адвокатура: підруч. / Д. П. Фіолевський. – К.: Алерта Прецедент, 2006.

Вільчик Т. Б. Організація роботи адвокатури України: навч. посіб. / Т. Б. Кільчик. – Х.: Вид. СПД ФО Вапнярчук Н.М., 2006.

Бірюкова А. М. Гарантії адвокатської діяльності при здійсненні захисту / А. М. Бірюкова // Вісн. Акад. адвокатури України. – 2007. – С.10. – 135-139.

Організація судових та правоохоронних органів: підруч. для студ. юрид. спеціальностей вищих навч. закл. / І. Є. Марочкін, Н. В. Сібільова, В. П. Тихий та ін.; за ред. І. Є. Марочкіна і Н. В. Сібільової. – 2-ге вид., переробл. і доповн. – Х.: Одиссей, 2011. – 376 с.

Прилуцький С. В. Адвокатура як інститут громадянського суспільства в умовах становлення правової держави / С. В. Прилуцький // Бюл. М-ва юстиції України. – 2010. – № 12. – С. 47-55.

Святоцька В. О. Інститут адвокатури України: становлення та розвиток: автореф. дис. ... канд. юрид. наук : 12.00.01 Теорія та історія держави і права. Історія політичних і правових вчень / В. О. Святоцька. – Л.: [б. в.], 2010. – 16 с.

Пехник А. В. Роль інституту адвокатури у судовому захисті прав людини / А. В. Пехник; голов. ред. С. В. Ківалов // Акт. пробл. політики. – О.: Юрид. л-ра, 2002. – Вип. 13-14. – С. 435-439.

Яновська О. Г. Адвокатура України: навч. посіб. / О. Г. Яновська. – К.: Юрінком Інтер, 2007. – 280 с.

Головань І. В. Юридична практика і адвокатська діяль-

ність в Україні / І. В. Головань // Адвокат. – 2005. – № 8. – С. 3-11.

Варфоломеєва Т. В. Адвокатура і адвокатська діяльність в Україні – погляд у майбутнє / Т. В. Варфоломеєва // Вісн. Акад. адвокатури України. – 2006. – С.

Т е м а 2. Статус адвоката

П л а н

1. Вимоги до адвокатів. Права та обов'язки.
2. Основні принципи адвокатської етики. Адвокатська таємниця.
3. Дисциплінарна відповідальність адвокатів.

С п и с о к н о р м а т и в н и х а к т і в т а л і т е р а т у р и

Конституція України від 28.06.1996 р. // Відом. Верхов. Ради України. – 1996. – № 30. – Ст. 141 (зі змін. від 30.09.2010 р.).

Про адвокатуру: Закон України від 19.12.1992 р. № 2887-ХІІ // Там же. – 1993. – № 9. – Ст. 62 (зі змін. і доповн.).

Положення про Міністерство юстиції України від 06.04.2011 р. № 395/2011 // Офіц. Вісн. України. – 2011. – № 28. – Ст. 1162.

Положення про кваліфікаційно-дисциплінарну комісію адвокатури та Положення про Вищу кваліфікаційну комісію адвокатури: затв. Указом президента України від 5.05.1993 р. № 155/93 // Бюл. законодавства і юрид. практики України. – 2010. – № 4. – С. 116.

Про деякі заходи щодо підвищення рівня роботи адвокатури / Указ Президента України від 30 верес. 1999 р. № 1240/99 // Офіц. Вісн. України. – 1999. – № 39. – Ст. 1936.

Правила адвокатської етики від 1 жовтня 1999 р.: затв. Вищою Кваліфікаційною комісією адвокатури // Бюл. законодавства і юрид. практики України. – 2010. – № 4. – С. 164.

Про затвердження Порядку оплати праці адвокатів з надання громадянам правової допомоги в кримінальних справах за рахунок держави: постанова Кабінету Міністрів України від 14 трав. 1999 р. № 821 // Офіц. вісн. України. – 1999. – № 20. – Ст. 884.

Положення про порядок реєстрації адвокатських об'єднань: затв. постановою Кабінету Міністрів України від 27 квіт. 1993 р. № 302 // Зб. постанов Уряду України – 1993. – № 10. – Ст. 198.

Положення про Єдиний реєстр адвокатів України: затв. постановою Вищої кваліфікаційної комісії адвокатури від 10 берез. 2000 р. № 2 // Бюл. законодавства і юрид. практики України. – 2003. – № 7. – С. 186.

Порядок складання кваліфікаційних іспитів у регіональних кваліфікаційно-дисциплінарних комісіях адвокатури: затв. протоколом Вищої кваліфікаційної комісії адвокатури України при Кабінеті Міністрів України від 1 жовт. 1999 р. № 6/2 (зі змін. та доповн. від 13.02.2009 р. № V/10-166) // Бюл. законодавства і юрид. практики України. – 2010. – № 4. – С. 342.

Програма складання кваліфікаційних іспитів особами, які виявили намір отримати Свідоцтво про право на заняття адвокатською діяльністю: затв. протоколом Вищої кваліфікаційної комісії адвокатури України при Кабінеті Міністрів України від 1 жовт. 1999 р. № 6/2 (зі змін. і доповн. від 23.04.2004 р. № 4/3-2) // Там же. – С. 349.

Статут громадської організації “Спілка адвокатів України”: [Електрон. ресурс] Зареєстровано Міністерством юстиції Української РСР 14 лист. 1990 р. Свідоцтво № 6. – zakon.rada.gov.ua

Основні положення про роль адвокатів. Прийняті VIII Конгресом ООН по запобіганню злочинам 1 серп. 1990 р.

Варфоломеева Т. В. Науково-практичний коментар до Закону України “Про адвокатуру” / Т. В. Варфоломеева, С. В. Гончаренко // Законодавство про адвокатуру та адвокатську діяльність: зб. нормат. актів; комент. / Акад. адвокатури України. – К.: Юрінком Інтер, 2003. – 432 с.

Святоцький О. Д. Адвокатура України / О. Д. Святоцький, М. М. Михеенко. – К.: Ін Юре. – 1997. – 224 с.

Святоцкий О. Адвокатура: історія і сучасність / О. Святоцкий, В. В. Медведчук. – К.: Ін Юре, 1997.

Фіолевський Д. П. Адвокатура: підруч. / Д. П. Фіолевський. – К.: Прецедент, 2007. – 486 с.

Вільчик Т. Б. Організація роботи адвокатури України. навчальний посібник / Т. Б. Вільчик. – Х.: Вид. СПД ФО Вапнярчук Н.М., 2006. – С. 304 с.

Бірюкова А. М. Гарантії адвокатської діяльності при здійсненні захисту / А. М. Бірюкова // Вісн. Акад. адвокатури України. – 2007. – №. 10. – С. 135-139.

Іванцова А. В. Організаційні форми діяльності адвокатури: моногр. / А. В. Іванцова. – Х.: ФІНН, 2011. – 248 с.

Організація судових та правоохоронних органів: підруч. для студ. юрид. спеціальностей вищих навч. закл. / І. Є. Марочкін, Н. В. Сібільова, В. П. Тихий та ін.; за ред. І. Є. Марочкіна і Н. В. Сібільової. – 2-ге вид., переробл. і доповн. – Х.: Одиссей, 2011. – 376 с.

Правила адвокатської етики (Схвалені Вищою кваліфікаційною комісією адвокатури при Кабінеті Міністрів України 1 жовт. 1999 р., протокол № 6 / VI від 1-2 жовт. 1999 р.). – К.: Адвокат, 1999. – 43 с.

Логінова С. Охорона адвокатської таємниці: етика, деонтологія, право / С. Логінова // Право України. – 2000. – № 5. – С. 76-80.

Варфоломєєва Т. В. Впровадження міжнародних правил адвокатської етики в Україні / Т. В. Варфоломєєва // Вісн. Акад. адвокатури України. – 2009. – № 1 (14). – С. 7-20.

Білоус К. Сутність адвокатської етики як необхідної умови здійснення адвокатом своєї діяльності / К. Білоус // Юрид. журн. – 2010. – № 7. – С. 121-122.

Програма складання кваліфікаційних іспитів у регіональних кваліфікаційно-дисциплінарних комісіях адвокатури // Адвокат. – 2004. – № 5. – С. 31-43.

Обловацька Н. О. Страхування професійної відповідальності адвокатів України / Н. О. Обловацька // Там же. – 2010. – № 9. – С. 25-28.

Голянд Ю. І. Дисциплінарна відповідальність адвоката –

як елемент забезпечення якісної правової допомоги / Ю. І. Голянд // Право обвинуваченого на кваліфікований захист та його забезпечення: матеріали міжнар. наук.-практ. семінару / ред. кол.: В. В. Сташис та ін. (1-2 груд. 2005 р., м. Харків). – Х.; К.: ЦНТ “Гопак”. – 2006. – С. 116-120.

Коваленко Т. Актуальні проблеми правового регулювання дисциплінарної відповідальності адвокатів / Т. Коваленко // Підприємництво, госп-во і право. – 2008. – № 2. – С. 156-158.

Гутаріна К. В. Про формування Вищої кваліфікаційної комісії адвокатури / К. В. Гутаріна // Адвокат. – 2004. – № 2. – С. 43.

Х. ОРГАНИ ТА УСТАНОВИ ЮСТИЦІЇ

Т е м а 1. Органи та установи юстиції України

П л а н

1. Поняття, завдання, система та повноваження органів юстиції.
2. Міністерство юстиції України: завдання та основні напрямки діяльності.
3. Органи та установи юстиції на місцях: структура, повноваження.

С п и с о к н о р м а т и в н и х а к т і в т а л і т е р а т у р и

Конституція України від 28.06.1996 р. // Відом. Верхов. Ради України. – 1996. – № 30. – Ст. 141 (зі змін. від 30.09.2010 р.).

Положення про Міністерство юстиції України від 06.04.2011 р. № 395/2011 // Офіц. вісн. України. – 2011. – № 28. – Ст. 1162.

Положення про Головне управління юстиції Міністерства юстиції України в АР Крим, головні управління юстиції в областях, м. Києві та Севастополі від 14.02.2007 р. № 124/13391 // Там же. – 2007. – № 47/5.

Положення про районні, районні у містах, міські (міст обласного значення), міськрайонні управління юстиції // Офіц. вісн. України. – 2007. – № 2. – Ст. 459.

Про нотаріат: Закон України від 02.09.1993 р. № 3425-ХІІ // Відом. Верхов. Ради України. – 1993. – № 39. – Ст. 383 (зі змін. від 01.10.2008 р.).

Судове рішення і його виконання (Інтерв'ю з міністром юстиції О. В. Лавріновичем) // Уряд. кур'єр. – 2002. – 30 серп.

Железняк Н. Міністерство юстиції України – провідний орган у забезпеченні реалізації державно-правової політики / Н. Железняк // Право України. – 2000. – № 8. – С.38-41.

Радзівєвська Л.К. Нотаріат в Україні: навч. посіб. – К.: Юрінком Інтер, 2000.

Нотаріат в Україні: підруч. / за ред. В. В. Комарова. – К.: Х.: Юрінком Інтер, 2006. – 320 с.

Організація судових та правоохоронних органів: підруч. для студ. юрид. спеціальностей вищих навч. закл. / І. Є. Марочкін, Н. В. Сібільова, В. П. Тихий та ін.; за ред. І. Є. Марочкіна і Н. В. Сібільової. – 2-ге вид., переробл. і доповн. – Х.: Одиссей, 2011. – 376 с.

Федькович О. В. Роль органів юстиції в організації та забезпеченні функціонування системи правосуддя: автореф. дис. ... канд. юрид. наук: 12.00.10. Судоустрій. Прокуратура та адвокатура / О. В. Федькович. – К.: [б. в.], 2007. – 19 с.

Федькович О. Роль органів юстиції України в організації та забезпеченні правосуддя / О. Федькович // Право України. – 2004. – № 10. – С. 22-24.

Станік С. Реформування органів юстиції - нагальна потреба сьогодення / С. Станік // Там же. – 1999. – № 8. – С. 3-7.

Железняк Н. Міністерство юстиції України – провідний орган у забезпеченні реалізації державної правової політики / Н. Железняк // Там же. – 2000. – № 8. – С. 38-41, 64.

Железняк Н. Правові й організаційні форми діяльності органів юстиції в здійсненні державної правової політики / Н. Железняк // Там же. – 2001. – № 6. – С. 48-51.

Кунда В. В. Роль органів реєстрації актів громадянсь-

кого стану у реалізації державної політики щодо захисту прав та законних інтересів людини і громадянина / В. В. Кунда // Бюл. Мін-ва юстиції України. – 2003. – № 7. – С. 77-80.

Кулаков В.В. Удосконалення роботи органів юстиції – вимога часу / В. В. Кулаков // Там же. – 2003. – № 5. – С. 64-68.

Бутрименко В. В. Контроль Міністерства юстиції України за роботою міністерств, інших органів виконавчої влади з дотримання законодавства про державну реєстрацію нормативно-правових актів / В. В. Бутрименко // Там же. – 2003. – № 10. – С. 92-98.

Савіна В. С. Роль органів юстиції в попередженні підліткової злочинності та запобіганні дитячій бездоглядності (на матеріалах Харківської області) / В. С. Савіна, Л. А. Горшкова; голов. ред. В. І. Борисов та ін. // Питання боротьби зі злочинністю. – Х.: Право, 2004. – Вип. 8 – С. 15-18.

Тацій Л. В. Взаємовідносини органів управління юстиції та адвокатури / Л. В. Тацій // Нове законодавство України та питання його застосування: тези доп. та наук. повідомл. учасників наук. конф. молодих учених та здобувачів (м. Харків, 26-27 груд. 2003 р.). – Х.: Нац. юрид. акад. України ім. Я. Мудрого, 2004. – С. 55-57.

XI. НОТАРІАТ

Тема 1. Інститут нотаріату в Україні

П л а н

1. Поняття нотаріату та нотаріальної діяльності: її форми, види, принципи здійснення.
2. Правова основа нотаріальної діяльності.
3. Організаційна побудова нотаріату в Україні: порівняльна характеристика.

Список нормативних актів та літератури

Конституція України від 28.06.1996 р. // Відом. Верхов. Ради України. – 1996. – № 30. – Ст. 141 (зі змін. від 30.09.2010 р.).

Положення про Міністерство юстиції України від 06.04.2011 р. № 395/2011 // Офіц. вісн. України. – 2011. – № 28. – Ст. 1162.

Про нотаріат: Закон України від 02.09.1993 р. № 3425-ХІІ // Відом. Верхов. Ради України. – 1993. – № 39. – Ст. 383 (зі змін. від 01.10.2008 р.).

Положення про Вищу кваліфікаційну комісію нотаріату: затв. постановою Кабінету Міністрів України від 08.12.2006 р. № 1689 // Офіц. вісн. України. – 2006. – № 50. – Ст. 3314.

Положення про кваліфікаційну комісію нотаріату: затв. наказом Мін'юсту України від 01.12.2006 р. № 87/5 // Там же. – 2006. – № 49. – Ст. 3261.

Положення про порядок видачі свідоцтва про право на зайняття нотаріальною діяльністю: затв. наказом Мін'юсту України від 22.06.2009 р. № 1107/5 // Там же. – 2009. – № 49. – Ст. 1664.

Положення про порядок реєстрації приватної нотаріальної діяльності: затв. наказом Мін'юсту України від 12.12.2008 р. № 2151/5 // Там же. – 2008. – № 97. – Ст. 3210.

Інструкція про порядок вчинення нотаріальних дій нотаріусами України: затв. наказом Мін'юсту України від 03.03.2004 р. № 20/5 (зі змін. від 26.03.2010 р.) // Там же. – 2004. – № 10. – Ст. 639.

Статут Української нотаріальної палати: затв. Установчою конференцією нотаріусів України 22 квітня 1993 р. // Законодавство України про нотаріат: бюл. законодавства і юрид. практики України. – 1998. – № 5. – С. 34.

Баранкова В. Правова природа нотаріальної діяльності / В. Баранкова // Вісн. Акад. прав. наук України. – Х., 1998. – Вип. 3 (14). – С. 137-143.

Радзівєвська Л.К. Нотаріат в Україні: навч. посіб. / Л. К. Радзівєвська, С. Г. Пасічник. – К.: Юрінком Інтер, 2000. – 320 с.

Фурса С. Я. Нотаріат в Україні. Теорія і практика: навч. посіб. / С. Я. Фурса, Є. І. Фурса. – К.: А.С.К. – 2001. – 976 с.

Нотаріат в Україні: підруч. / за ред. В. В. Комарова. – К.: Х: Юрінком Інтер, 2006. – 320 с.

Комаров В. Новелізація нотаріального законодавства / В. Комаров, В. Баранкова // Юрид. вісн. України. – 2007. – № 15. – С. 5.

Чижмарь К. І. Концепція реформування органів нотаріату в Україні / К. І. Чижмарь // Бюл. М-ва юстиції України. – 2009. – № 9. – С. 46-53.

Єфіменко Л. В. Нотаріат в Україні: законодавство, судова практика / Л. В. Єфіменко. – К.: Юрінком Інтер, 2009. – 400 с.

Організація судових та правоохоронних органів: підруч. для студ. юрид. спеціальностей вищих навч. закл. / І. Є. Марочкін, Н. В. Сібільова, В. П. Тихий та ін.; за ред. І. Є. Марочкіна і Н. В. Сібільової. – 2-ге вид., переробл. і доповн. – Х.: Одиссей, 2011. – 376 с.

Ясінська Л. Виникнення та розвиток інституту нотаріату / Л. Ясінська // Проблеми державотворення і захисту прав людини в Україні: матеріали ІХ регіон. наук.-практ. конф. (13-14 лют. 2003 р.). – Л.: Львів. держ. ун-т, 2003. – С. 113-114.

Бородовський С. О. Роль і значення інституту нотаріату в сфері надання юридичної вірогідності правочинам / С. О. Бородовський // Часоп. Київ. ун-ту права. – 2011. – № 2. – С. 126-129.

Комаров В. В. Поняття нотаріату та його функції. Розд. 9.1 гл. 9. Нотаріат, третейський суд та цивільне судочинство / В. В. Комаров, В. В. Баранкова; за заг. ред. В. В. Комарова та ін. // Пробл. теорії та практики цивільного судочинства. – Х.: Харків юрид., 2008. – С. 842-853.

Фурса С. Я. Функції нотаріату і суду щодо захисту прав та охоронюваних законом інтересів громадян, юридичних осіб і держави / С. Я. Фурса // Вісн. Верхов. Суду України. – 2001. – Вип. 2. – С. 49-52.

Мічурін Є. О. Вчинення нотаріальних дій нотаріусами України / Є. О. Мічурін. – 2-ге вид., переробл. та доповн. – Х.: Юрсвіт, 2007. – 436 с.

Т е м а 2. Статус нотаріуса

П л а н

1. Право на заняття нотаріальною діяльністю та порядок його набуття.
2. Права та обов'язки нотаріуса. Вимоги до нотаріусів.
3. Особливості юридичної відповідальності нотаріуса.

С п и с о к н о р м а т и в н и х а к т і в т а л і т е р а т у р и

Конституція України від 28.06.1996 р. // Відом. Верхов. Ради України. – 1996. – № 30. – Ст. 141 (зі змін. від 30.09.2010 р.).

Положення про Міністерство юстиції України від 06.04.2011 р. № 395/2011 // Офіц. вісн. України. – 2011. – № 28. – Ст. 1162.

Про нотаріат: Закон України від 02.09.1993 р. № 3425-ХІІ // Відом. Верхов. Ради України. – 1993. – № 39. – Ст. 383 (зі змін. від 01.10.2008 р.).

Положення про порядок видачі свідоцтва про право на зайняття нотаріальною діяльністю: затв. наказом Мін'юсту України від 22.06.2009 р. № 1107/5 // Офіц. вісн. України. – 2009. – № 49. – Ст. 1664.

Положення про порядок реєстрації приватної нотаріальної діяльності: затв. наказом Мін'юсту України від 12.12.2008 р. № 2151/5 // Там же. – 2008. – № 97. – Ст. 3210.

Інструкція про порядок вчинення нотаріальних дій нотаріусами України: затв. наказом Мін'юсту України від 03.03.2004 р. № 20/5 (зі змін. від 26.03.2010 р.) // Там же. – 2004. – № 10. – Ст. 639.

Баранкова В. Правова природа нотаріальної діяльності /

В. Баранкова // Вісн. Акад. прав. наук України. – Х., 1998. – Вип. 3 (14). – С. 137-143.

Радзівєвська Л. К. Нотаріат в Україні: навч. посіб. / Л. К. Радзівєвська, С. Г. Пасічник, – К.: Юрінком Інтер, 2000.

Фурса С. Я. Нотаріат в Україні. Теорія і практика: навч. посіб. / С. Я. Фурса, Є. І. Фурса. – К.: А.С.К. – 2001. – 976 с.

Нотаріат в Україні: підруч. / за ред. В. В. Комарова. – К.: Х.: Юрінком Інтер, 2006. – 320 с.

Комаров В. Новелізація нотаріального законодавства / В. Комаров, В. Баранкова // Юрид. вісн. України. – 2007. – № 15. – С. 5.

Чижмарь К. І. Концепція реформування органів нотаріату в Україні / К. І. Чижмарь // Бюл. М-ва юстиції України. – 2009. – № 9. – С. 46-53.

Єфіменко Л. В. Нотаріат в Україні: законодавство, судова практика / Л. В. Єфіменко. – К.: Юрінком Інтер, 2009. – 400 с.

Організація судових та правоохоронних органів: підруч. для студ. юрид. спеціальностей вищих навч. закл. / І. Є. Марочкін, Н. В. Сібільова, В. П. Тихий та ін.; за ред. І. Є. Марочкіна і Н. В. Сібільової. – 2-ге вид., переробл. і доповн. – Х.: Одиссей, 2011. – 376 с.

Черниш В. М. Сучасний стан підготовки кадрів для органів нотаріату та перспективи розвитку нотаріальної науки і практики / В. М. Черниш // Бюл. М-ва юстиції України. – 2010. – № 8. – С. 132-135.

Хышиктуев О. В. Правовой статус государственного нотариуса / О. В. Хышиктуев // Там же. – 2000. – № 1 (1-2). – С. 339-343.

Федорова К. І. Адміністративно-правовий статус суб'єктів приватної нотаріальної діяльності / К. І. Федорова // Митна справа. – 2008. – № 1. – С. 88-93.

Панталієнко Я. П. Нотаріальна таємниця – одне із загальних правил вчинення нотаріальних дій / Я. П. Панталієнко; голова редкол. Ю. С. Шемшученко // Держава і право. Юрид. і політ. науки. – К.: Ін-т держави і права НАН України, 2009. – С. 363-368.

Сидоров І. Ф. Цивільно-правова відповідальність нотаріуса. Страхування професійних ризиків. Обсяг відповідальності нотаріуса. Відповідальність нотаріуса після припинення його діяльності: тези доп. на Всеукр. наук.-практ. форумі / І. Ф. Сидоров // Нотаріат для вас. – 2009. – № 6. – С. 31-32.

Калінюк О. Б. Цивільно-правова відповідальність нотаріуса, обсяг відповідальності нотаріуса: тези співдоп. на Всеукр. наук.-практ. форумі / О. Б. Калінюк // Там же. – 2009. – № 6. – С. 33-35.

Хімченко С. В. Цивільна відповідальність нотаріуса: загальні підходи / С. В. Хімченко // Пробл. цивільного права та процесу: матеріали міжнар. наук.-практ. конф., присвячені пам'яті проф. О. А. Пушкіна (23 трав. 2009 р.). – Х.: Вид-во. Харк. нац. ун-ту внутр. справ, 2009. – С. 298-299.

Єфіменко Л. В. Організація та діяльність нотаріату як сфера законодавчого регулювання: тези доп. на Всеукр. наук.-практ. форумі / Л. В. Єфіменко // Там же. – 2009. – № 6. – С. 13-14.

З М І С Т

Загальні положення.....	3
I. Судова влада.....	4
Тема 1. Природа судової влади.....	4
Тема 2. Функції судової влади.....	6
II. Судова система.....	8
Тема 1. Судова система України.....	8
Тема 2. Структура судової системи України.....	10
III. Правовий статус носіїв судової влади.....	12
Тема 1. Правовий статус професійного судді.....	12
Тема 2. Відповідальність суддів.....	14
Тема 3. Правовий статус непрофесійних суддів.....	15
IV. Органи, що здійснюють організаційне забезпечення судової влади.....	18
Тема 1. Вища рада юстиції України.....	18
Тема 2. Вища кваліфікаційна комісія суддів України.....	19
Тема 3. Державна судова адміністрація України.....	22
V. Прокуратура.....	24
Тема 1. Прокуратура в державному механізмі України.....	24
Тема 2. Служба в органах прокуратури України.....	26
Тема 3. Функції прокуратури.....	29
VI. Органи внутрішніх справ.....	31
Тема 1. Органи внутрішніх справ України.....	31
Тема 2. Міліція.....	33
VII. Органи Служби безпеки України (СБУ).....	35
Тема Органи СБУ.....	35
VIII. Органи досудового розслідування.....	38
Тема 1. Загальна характеристика органів досудового розслідування.....	38
Тема 2. Органи досудового слідства.....	40
IX. Адвокатура.....	42
Тема 1. Інститут адвокатури в Україні.....	42
Тема 2. Статус адвоката.....	44
X. Органи та установи юстиції.....	47
Тема 1. Органи та установи юстиції України.....	47
XI. Нотаріат.....	49
Тема 1. Інститут нотаріату в Україні.....	49
Тема 2. Статус нотаріуса.....	52

Навчальне видання

**ТЕМАТИКА КУРСОВИХ РОБІТ
З ОРГАНІЗАЦІЇ СУДОВИХ
ТА ПРАВООХОРОННИХ ОРГАНІВ
І МЕТОДИЧНІ ПОРАДИ
ДО ЇХ ВИКОНАННЯ**

**галузь знань 0304 “Право”,
освітньо-кваліфікаційний рівень “Бакалавр”,
напрямок підготовки 6.030401 “Правознавство”**

для студентів I курсу денних факультетів

У к л а д а ч і: МАРОЧКІН Іван Єгорович,
МОСКВИЧ Лідія Миколаївна,
ЛАПКІН Андрій Васильович

Відповідальний за випуск *І. Є. Марочкін*

Редактор *В. В. Арнаутова*
Комп’ютерна верстка *А. В. Старжинської*

План 2012

Підп. до друку 06.08.2012. Формат 60x84 ¹/₁₆. Папір офсетний.
Друк: ризограф. Ум. друк. арк. 3,5. Облік.-вид. арк. 2,20. Вид. № 131.
Тираж 150 прим. Зам. № 4436. Ціна договірна.

Редакційно-видавничий відділ
Національного університету “Юридична академія України імені Ярослава Мудрого”,
вул. Пушкінська, 77, м. Харків, 61024, Україна.

Друкарня
Національного університету “Юридична академія України імені Ярослава Мудрого”,
вул. Пушкінська, 77, м. Харків, 61024, Україна.